

מזכירות הממשלה

מעודכן ליום 14.11.2024

סדר היום

לישיבת ועדת השרים לענייני חקיקה

יום ראשון, ט"ז בחשוון התשפ"ה - 17 בנובמבר 2024

(בשעה 16:00 - באמצעות ועידה חזותית - ZOOM)

<u>נושא</u>	<u>מספר נספח</u>	<u>השר המגיש</u>
א. טיוטת חוק לייעול האכיפה והפיקוח העירוניים ברשויות המקומיות (הוראת שעה) (תיקון מס'), התשפ"ה-2024	296 חק	השר לביטחון לאומי
- המשך הדיון		
ב. הצעת חוק כלי הירייה (תיקון - זכאות לרישיון כלי ירייה ללוחם שסיים שירותו עקב פציעה בפעילות מבצעית), התשפ"ד-2024 של תה"כ יצחק קרויזר (פ/4813)		

ג. הצעת חוק בתי קברות צבאיים (תיקון מס' 5) (תיקון - תחולה למפרע), התשפ"ד-2024 של חה"כ צביקה פוגל ואופיר כץ (פ/4591)

- המשך הדיון

ד. הצעת חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (הוראת שעה - חרבות ברזל) (תיקון - הכרה במי שנספה בפגיעת איבה כחייל שנספה במערכה), התשפ"ה-2024 של חה"כ אלעזר שטרן ואחרים (פ/4953)

- המשך הדיון

ה. הצעת חוק שירות ביטחון (תיקון - סיוע טיפולי לבוגרי השירות הצבאי), התשפ"ג-2023 של חה"כ משה טור פז ויאיר לפיד (פ/1663)

ו. הצעת חוק קליטת חיילים משוחררים (תיקון - זכאות משרתי צבא ההגנה לישראל מקרן "ממדים ללימודים"), התשפ"ד-2024 של חה"כ גדי איזנקוט ואחרים (פ/4885)

ז. הצעת חוק קדימות בתור לחיילים, התשפ"ד-2024 של חה"כ משה פסל (פ/4402)

- המשך הדיון

ח. טיוטת חוק מרשם האוכלוסין (תיקון מס' 1) (הנפקת תעודת פטירה לגבי חטוף שפטירתו אירעה מחוץ לישראל), התשפ"ה-2024

שר הפנים

299חכ

ט. הצעת חוק האזרחות (תיקון - אזרחות לבן משפחה של חלל), התשפ"ה-2024 של חה"כ עודד פורר ואחרים (פ/4922)

י. הצעת חוק הרשויות המקומיות (פטור חיילים, נפגעי מלחמה ושוטרים מארנונה) (תיקון - פטור מארנונה לבית עסק של משרת בשירות מילואים פעיל) (הוראת שעה), התשפ"ד-2024 של חה"כ משה פסל (פ/4278)

- המשך הדיון

יא. הצעת חוק הרשויות המקומיות (פטור חיילים, נפגעי מלחמה ושוטרים מארנונה) (תיקון - הנחה בארנונה למשרת בשירות מילואים פעיל) (הוראת שעה), התשפ"ד-2024 של חה"כ שרון ניר ואחרים (פ/4453)

יב. הצעת חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם) (תיקון מס' 40) (שינוי מספרי סגנים),

התשפ"ה-2024 (ה"ח הכנסת מס' 1063
מיום 28.10.2024) - דיון נוסף לפני
קריאה ראשונה

יג. הצעת חוק תאגידי מים וביוב (תיקון -
חישוב תעריף דמי הקמה), התשפ"ג-
2023 של חה"כ יאסר חוג'יראת
ואחרים (פ/2656)

יד. הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון -
תגמול מילואים לעובד עצמאי) (הוראת
שעה - חרבות ברזל), התשפ"ה-2024
של חה"כ ינון אזולאי ואחרים (פ/4989)

טו. הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון -
השוואת קצבת אזרח ותיק וקצבת
נכות לשכר מינימום), התשפ"ג-2023
של חה"כ מיכאל מרדכי ביטון (פ/1628)

טז. הצעת חוק גיל פרישה (הורה שילדו
נפטר) (הוראת שעה) (תיקון - הפיכת
הוראת שעה להוראה קבועה),
התשפ"ד-2024 של חה"כ גלית דיסטל
אטבריאן (פ/4410)

יז. הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי
(תיקון - ניפוק תכשיר מרשם שניתן
במרשם אלקטרוני או ידני בתנאי
הסדר בכל בתי המרקחת), התשפ"ד-
2024 של חה"כ שלום דנינו (פ/4590)

- המשך הדיון

יח. הצעת חוק לייצוב מחירי מצרכים בעת חירום, התשפ"ד-2024 של חה"כ אורית פרקש הכהן ואחרים (פ/4348)

- המשך הדיון

יט. הצעת חוק מס ערך מוסף (תיקון - פטור ממס על תשר), התשפ"ה-2024 של חה"כ אליהו רביבו (פ/4901)

כ. הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (שינוי הקריטריונים ליישוב מוטב), התשפ"ג-2023 של חה"כ מישל בוסקילה (פ/2599)

כא. הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים) (תיקון - מסירת מידע על עמלות וריביות בידי נותן שירותים פיננסיים), התשפ"ד-2024 של חה"כ אליהו ברוכי ואחרים (פ/4660)

כב. הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון - סירוב בלתי סביר למתן שירות בנקאי בשל הטלת עיצומים מצד מדינה זרה), התשפ"ד-2024 של חה"כ לימור סון הר מלך (פ/4734)

המשך הדיון

כג. הצעת חוק להנצחת זכרו של מנחם בגין
(תיקון - יום זיכרון ממלכתי),
התשפ"ד-2024 של חה"כ קטי קטרין
שטרית (פ/4649)

כד. הצעת חוק הקמת מחלקה לגיבוש
תפיסת מודיעין חלופית ("איפכא
מסתברא") מגופי המודיעין, התשפ"ה-
2024 של חה"כ עמית הלוי ואחרים
(פ/4939)

- המשך הדיון

כה. הצעת חוק לביטול ההפליה ברכישת
מקרקעין ביהודה ושומרון, התשפ"ג-
2023 של תה"כ משה סולומון (פ/3468)

כו. הצעת חוק העונשין (תיקון - איסור
הנפת דגל של מדינת אויב או של
הרשות הפלסטינית בגופים
המתוקצבים או הנתמכים על ידי
המדינה), התשפ"ד-2024 של חה"כ
ניסים ואטורי (פ/4779)

כז. טיוטת חוק לתיקון פקודת סימני
מסחר (מס' 8), התשפ"ה-2024
שר המשפטים 300חק

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע

טיוטת חוק לייעול האכיפה והפיקוח העירוניים ברשויות המקומיות (הוראת שעה) (תיקון מס' ___),
התשפ"ה-2024

ב. מטרת החוק המוצע והצורך בו

החוק לייעול האכיפה והפיקוח העירוניים ברשויות המקומיות (הוראת שעה), התשע"א-2011 (להלן – החוק או הוראת השעה), נחקק כהמשך ובהשלמה להחלטת ועדת השרים לבחינת הקמתו של מערך השיטור העירוני מיום כ"ו בסיוון התשי"ע (8 ביוני 2010), אשר קיבלה תוקף של החלטת ממשלה מס' 1848 ביום י"ב בתמוז התשי"ע (24 ביוני 2010) וכותרתה "מתכונת להפעלת שיטור עירוני בישראל – רפורמה בתחום הביטחון האישי" (להלן – החלטת הממשלה מס' 1848).
בהחלטת ממשלה מס' 1848 הוחלט כי מערכי האכיפה העירוניים יוקמו ויפעלו כפיילוט לתקופה של שנתיים. בשל כך, חוקק החוק כהוראת שעה, בתחילה לתקופה של שנתיים ובהמשך הוארך החוק לתקופות נוספות, כשהאחרונה בהן נקבעה עד ליום י"ז בכסלו התשפ"ה (18 בדצמבר 2024).
בטיוטת חוק זה, מוצע להפוך את הוראת השעה להוראת קבע וכן לבצע מספר שינויים בחוק בהתאם לניסיון המצטבר של מערכי האכיפה העירוניים במשך השנים והצורך שעולה מהשטח, הכל כמפורט בטיוטת החוק ובדברי ההסבר.

ג. עיקרי החוק המוצע

הפיכת הוראת השעה להוראת קבע ותיקונים נוספים בחוק.

ד. השפעת החוק המוצע על התקציב ועל התקן המנהלי של המשרד היוזם, משרדים אחרים ורשויות אחרות

הקמת והפעלת מערכי אכיפה עירוניים ברשויות המקומיות ימשיכו להתבצע בהתאם לתקציב המוקצה לנושא.

ה. להלן נוסח טיוטת החוק המוצע ודברי הסבר

טיוטת חוק מטעם המשרד לביטחון לאומי:

טיוטת חוק לייעול האכיפה והפיקוח העירוניים ברשויות המקומיות (הוראת שעה) (תיקון

מס' _____), התשפ"ה-2024

1.	בחוק לייעול האכיפה והפיקוח העירוניים ברשויות המקומיות (הוראת שעה), התשע"א-2011: (להלן- החוק העיקרי), בשם החוק, המילים "(הוראת שעה)" – יימחקו.	תיקון שם החוק
2.	בסעיף 1 לחוק העיקרי -	תיקון סעיף 1
(א)	בסעיף קטן (א), במקום "אלימות" יבוא "עבירות מסכנות חיים במרחב הציבורי ולמניעת נזק חמור לרכוש במרחב הציבורי".	
(ב)	בסעיף קטן (ב), במקום האמור בו יבוא – "לשם השגת מטרות חוק זה, יפעל ברשויות מקומיות מסוימות מערך אכיפה עירוני שיסייע למשטרת ישראל בפעולות כאמור".	
3.	בסעיף 2 לחוק העיקרי -	תיקון סעיף 2
(א)	בהגדרה "פקח עירוני", במקום "סעיף 3" יבוא "סעיף 337א לפקודת העיריות: או סעיף 13ז לפקודת המועצות המקומיות", לפי העניין;	
(ב)	בהגדרה "השר", במקום "הפנים" יבוא "לאומי".	
4.	פרק ג' לחוק העיקרי – בטל.	ביטול פרק ג'
5.	במקום סעיף 7 לחוק העיקרי יבוא:	החלפת סעיף 7
7.	(א) ברשויות מקומיות שיקבע השר, בצו, בהסכמת שר הפנים, יוקם ויפעל מערך אכיפה שיורכב משני אלה (בחוק זה – מערך אכיפה עירוני):	"הקמת והפעלה של מערך אכיפה עירוני
(1)	יחידת פיקוח עירוני ייעודית של פקחים מסייעים;	
(2)	כוח שיטור ייעודי של שוטרים.	
(ב)	השר יפרסם באתר האינטרנט של המשרד לביטחון לאומי, רשימה עדכנית של הרשויות המקומיות שבהן מוקם ומופעל מערך אכיפה עירוני לפי סעיף זה.	
א7.	(א) קביעה כאמור בסעיף 7 תיעשה לפי אמות מידה שקבע השר בתקנות, בתיאום עם משטרת ישראל ובהסכמת שר הפנים.	אמות מידה לקביעת הרשויות המקומיות
(ב)	אמות המידה יביאו בחשבון, בין היתר, נתונים אלה:	
(1)	היקף העבריינות בתחומי הרשות המקומית, בעבירות שקבע השר בתיאום עם משטרת ישראל;	

¹ ס"ח התשע"א, עמ' 1057; התש"ף, עמ' 68.

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197; ס"ח התשפ"א, עמ' 229.

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 9, עמ' 256.

(2) גודל האוכלוסייה בתחומי הרשות המקומית;							
(3) המדד החברתי-כלכלי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;							
(4) מדד הפריפריאליות שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.							
(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), רשאי השר, בהסכמת שר הפנים, לקבוע כי לענין סוג רשות מקומית שיקבע יחולו חלק מאמות המידה בלבד, או כי יחולו אמות מידה נוספות שיקבע, אם קביעה זו נדרשת בשל מאפייני הסוג של הרשות המקומית.							
השר יקבע בנהלים, בהתייעצות עם שר הפנים ובתיאום עם משטרת ישראל, כללים לקביעת מבנה הכוח של מערך אכיפה עירוני והרכבו. השר יפרסם באתר האינטרנט של המשרד לביטחון לאומי את הנהלים לפי סעיף זה.	.ב7	כללים לקביעת מבנה הכוח של מערך אכיפה עירוני והרכבו					
לא יקבע השר, בצו כאמור בסעיף 7, רשות מקומית שבה יוקם ויפעל מערך אכיפה עירוני, אלא אם כן הרשות המקומית נתנה את הסכמתה והתחייבה לעמוד בתנאים הנדרשים להקמה ולהפעלה של מערך האכיפה העירוני בתחומה כפי שנמסרו לה; תנאים כאמור יגובשו בידי השר בהסכמת שר הפנים, בשים לב, בין השאר, למאפיינים של סוג הרשות המקומית ולמשאבים המוקצים לכך; השר יפרסם באתר האינטרנט של המשרד לביטחון לאומי את התנאים לפי סעיף זה.	.ג7	הסכמת הרשות המקומית והתחייבותה לעמוד בתנאים					
(א) השר רשאי לקבוע, בצו, בהסכמת שר הפנים, כי ברשות מקומית תופסק פעילות מערך האכיפה העירוני, אם חתקיים אחד מאלה:	.ד7	הפסקת פעילותו של מערך אכיפה עירוני					
(1) הרשות המקומית ביקשה את הפסקת הפעילות כאמור;							
(2) הרשות המקומית לא עמדה בהתחייבויות הנדרשות ממנה לצורך החקמה או ההפעלה של מערך האכיפה העירוני בתחומה.							
(ב) לא יקבע השר כי פעילות מערך אכיפה עירוני תופסק ברשות מקומית לפי סעיף קטן (א)(2), אלא לאחר שנתן לרשות המקומית הזדמנות להשמיע את טענותיה;							

	<p>(ג) לא עמדה הרשות המקומית בהתחייבויות הנדרשות ממנה לצורך החקמה או החפעלה של מערך האכיפה העירוני בתחומה, רשאי המשרד לביטחון לאומי להפחית את היקף השתתפותו במימון פקחים מסייעים ביחידת הפיקוח העירוני הייעודית באותה הרשות, וזאת לאחר שניתן לרשות פרק זמן סביר לעמוד בהתחייבויותיה כאמור.</p>
<p>תיקון סעיף 8</p>	<p>בסעיף 8 לחוק העיקרי, במקום "אלימות" יבוא "עבירות מסכנות חיים במרחב הציבורי ולמניעת נזק חמור לרכוש במרחב הציבורי", המילים "לצורך מניעת אלימות" – יימחקו, ובמקום "פרק" יבוא "חוק".</p>
<p>תיקון סעיף 10</p>	<p>בסעיף 10 לחוק העיקרי -</p>
<p>(א)</p>	<p>בסעיף קטן (א), במקום "המנויה בתוספת הראשונה" יבוא "אשר נקבע בצו כי יוקם ויפעל בתחומה מערך אכיפה עירוני", במקום "פרק" יבוא "חוק" ובמקום "אלימות" יבוא "עבירות מסכנות חיים במרחב הציבורי ולמניעת נזק חמור לרכוש במרחב הציבורי";</p>
<p>(ב)</p>	<p>בסעיף קטן (א)(6), במקום "פרק" יבוא "חוק" והמילים "בשים לב לסוג המקום שבו ייעשה שימוש בסמכויותיו בהתאם להסמכתו" – יימחקו;</p>
<p>(ג)</p>	<p>אחרי סעיף קטן (א)(6) יבוא – "(7) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים, לרבות ביצוע הכשרות עתיות, כפי שיורח השר, או מי שחסידי לעניין זה";</p>
<p>(ד)</p>	<p>בסעיף קטן (ב), במקום "הפנים" יבוא "לאומי";</p>
<p>(ה)</p>	<p>אחרי סעיף קטן (ב) יבוא – "(ג) חדל להתקיים בפקח מסייע אחד מן התנאים המנויים בסעיף 10(א)(1) עד (7), תפוג תוקפה של ההסמכה".</p>
<p>תיקון סעיף 11</p>	<p>בסעיף 11 לחוק העיקרי -</p>
<p>(א)</p>	<p>במקום "פרק" יבוא "חוק" ובמקום "אלימות" יבוא "עבירות מסכנות חיים במרחב הציבורי ולמניעת נזק חמור לרכוש במרחב הציבורי";</p>
<p>(ב)</p>	<p>בסעיף קטן (4) המילים "ובמקום שקבע מפקד המחוז במשטרת ישראל לפי סעיף 15" – יימחקו.</p>
<p>תיקון סעיף 12</p>	<p>בסעיף 12 לחוק העיקרי, המילים "המקומות המנויים בתוספת השנייה, שבחם הוא מוסמך להפעיל את סמכויותיו" – יימחקו.</p>
<p>החלפת סעיף 13</p>	<p>במקום סעיף 13 לחוק העיקרי יבוא :</p>

<p>(א) לשם סיוע למשטרת ישראל, רשאי פקח מסייע להפעיל את הסמכויות המפורטות בסעיף קטן (ב) אם ביצע אדם במרחב הציבורי בפני הפקח המסייע אחת מן העבירות המנויות להלן או בפני אדם אחר הקורא לעזרה והמצביע עליו בפני הפקח המסייע, או אם היה לפקח המסייע חשד כי אותו אדם עומד לעבור עבירה כאמור בטווח הזמן המיידית, ובלבד שקיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות לפי סעיף זה:</p>	<p>13.</p>	<p>סמכויות למניעת עבירות מסכנות חיים במרחב הציבורי ולמניעת נזק חמור לרכוש במרחב הציבורי</p>	
<p>עבירה העלולה לפגוע בגופו של אדם או המעמידה אותו בסכנת מוות או בסכנת חבלה תמורה;</p>	<p>(1)</p>		
<p>עבירה העלולה לגרום לנזק חמור לרכוש במרחב הציבורי;</p>	<p>(2)</p>		
<p>חשד שאדם נושא עמו שלא כדין נשק, או עומד לעשות שימוש שלא כדין בנשק, או שנשק המוחזק שלא כדין נמצא בכלי תחבורה.</p>	<p>(3)</p>		
<p>לדרוש מאותו אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;</p>	<p>(1) (ב)</p>		
<p>לערוך חיפוש על גופו של האדם או בכלי תחבורה אם יש לו חשד סביר שהאדם נושא עמו שלא כדין נשק, או עומד לעשות שימוש שלא כדין בנשק או שנשק המוחזק שלא כדין נמצא בכלי תחבורה;</p>	<p>(2)</p>		
<p>לעכב את האדם עד לבואו של שוטר; על עיכוב לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיפים 72 עד 74 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996, בשינויים המחויבים, וכן סעיף 44 לפקודת החיפוש; פקח מסייע המבצע עיכוב לפי פסקה זו, רשאי להשתמש בכוח סביר, אם סירב האדם להיעתר לבקשת העיכוב, ויש חשש שיימלט או שזהותו אינה ידועה.</p>	<p>(3)</p>		
<p>בסעיף זה – "עיכוב" – הגבלת חירותו של אדם לנוע באופן חופשי.</p>	<p>(ג)</p>		
<p>הפעיל פקח מסייע את סמכויותיו לפי סעיפים 13 או 13א, יתעד את פעולותיו. תיעוד כאמור יועבר למפקד יחידת השיטור העירוני הרלוונטית. הוראות בעניין זה ייקבעו בנחלים.</p>	<p>(ד)</p>		

המשטרה תעביר דיווח חודשי בעניין הפעלת סמכויות הפקחים המסייעים לפי סעיפים 13 ו-13א למנהלת הארצית לשיטור ואכיפה עירונית במשרד לביטחון לאומי.	(ה)					
השתמש פקח מסייע בסמכותו שלא כדין או שהתנהג התנהגות שאינה הולמת את תפקידו, ובכלל זאת הפר הנחיות והוראות של מפקד היחידה, או כי הוא חדל להיות מתאים לשמש בתפקיד מכל טעם אחר שיירשם, וזאת באופן שמונע ממנו להמשיך ולמלא את תפקידו, תפנה משטרת ישראל למנהלת היחידה הארצית לשיטור ואכיפה עירונית במשרד לביטחון לאומי בבקשה לביטול הסמכתו כפקח מסייע.	(ו)					
לשם סיוע למשטרת ישראל במאבק בתופעת השכרות, יהיו לפקח מסייע סמכויות לחוק המאבק בתופעת השכרות, תש"ע-2010, באזורים שקבע מפקד המחוז במשטרת ישראל שהם מסוג המקומות המנויים בתוספת.	(א)	א.13	סמכויות למאבק בתופעת השכרות (הוראת שעה)			
על אף האמור בסעיף קטן (א) לא יפעיל פקח מסייע את סמכויותיו לפי סעיף זה כלפי קטין אלא בין השעות 21:00 ל-06:00.	(ב)					
הוראות לעניין אופן הטיפול במשקה ובכלי הקיבול לצורך תפיסתם או השמדתם שנקבעו לפי חוק המאבק בתופעת השכרות, תש"ע – 2010, יחולו גם לעניין סמכויות פקח מסייע לפי סעיף זה.	(ג)					
הוראות סעיף זה יעמדו בתוקפן שנה מיום תחילתו של חוק לייעול האכיפה והפיקוח העירוניים ברשויות המקומיות (הוראת שעה) (תיקון מס' _____), התשפ"ה-2024.	(ד)					
סעיף 15 לחוק העיקרי – בטל.				11.	ביטול סעיף 15	
בסעיף 17 לחוק העיקרי, במקום "המנויה בתוספת הראשונה" יבוא "אשר פועל בתחומה מערך אכיפה עירוני".				12.	תיקון סעיף 17	
סעיף 18 לחוק העיקרי – בטל.				13.	ביטול סעיף 18	
סעיף 19 לחוק העיקרי – בטל.				14.	ביטול סעיף 19	
בסעיף 21 לחוק העיקרי, בכותרת השוליים, המילים "הוראת שעה"- יימחקו.				15.	תיקון סעיף 21	
בסעיף 22 לחוק העיקרי –				16.	תיקון סעיף 22	
(1) בסעיף קטן (א), המילים "למעט פרק ג" – יימחקו ;						

		(2) סעיף קטן (ב) – בטל.				
	ביטול סעיף 23	17. סעיף 23 לחוק העיקרי – בטל.				
	ביטול התוספת הראשונה	18. התוספת הראשונה לחוק העיקרי – בטלה.				
	ביטול התוספת השנייה	19. התוספת השנייה לחוק העיקרי – בטלה.				
	תיקון פקודת העיריות	20. בפקודת העיריות, אחרי סעיף 337 יבוא:				
		“סימן א'1: הסמכת פקחים עירוניים				
	הסמכת פקחים עירוניים	337א. (א) ראש עירייה רשאי להסמיך, מבין עובדי העירייה, פקחים עירוניים, שיהיו נתונות להם הסמכויות לפי פרק זה, כולן או חלקן, לשם פיקוח על ביצוע חוקי עזר, ובלבד שלא יוסמך פקח עירוני אלא אם כן התקיימו בו כל אלה:				
		(1) הוא לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי, לדעת היועץ המשפטי לעירייה, לשמש כפקח עירוני;				
		(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי פרק זה, כפי שהורה השר בהסכמת השר לביטחון הפנים;				
		(3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים, ככל שהורה השר.				
		(ב) הודעה על הסמכת פקח עירוני לפי סעיף זה תפורסם ברשומות.				
		(ג) אין בהוראות פרק זה כדי לגרוע מסמכות ראש העירייה או מועצת העירייה להסמיך פקחים או למנותם לפי כל דין.				
	סמכויות פקח עירוני	337ב. (א) לשם פיקוח על ביצוע חוקי עזר בתחום העירייה שבה הוא עובד, רשאי פקח עירוני, לאחר שתזדהה לפי סעיף 337ג –				
		(1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזוהה אותו;				

<p>(2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך שיש בהם כדי להבטיח או להקל את ביצועו של חוק עזר; בפסקה זו, "מסמך" – לרבות פלט, כהגדרתו בחוק תמחשבים, התשנ"ה-41995;</p>								
<p>(3) להיכנס למקום, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט.</p>								
<p>(ב) אין בסמכויות פקח עירוני לפי פרק זה כדי לגרוע מסמכויות פיקוח שניתנו לו לפי כל דין.</p>								
<p>פקח עירוני לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי פרק זה, אלא בתחום העירייה שבה הוא עובד, בעת מילוי תפקידו ובהתקיים כל אלה:</p>		.337ג	זיהוי פקח עירוני					
<p>(1) הוא לובש מדי פקח, בצבע ובצורה שהורה לעניין זה ראש העירייה, ובלבד שלא יהיה בהם כדי להטעות כנחזים להיות מדי משטרה, והוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;</p>								
<p>(2) יש בידו תעודה החתומה בידי ראש העירייה, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יציג על פי דרישת.</p>								
<p>פקח עירוני לא ישתמש בסמכויותיו לפי פרק זה כלפי אלה:</p>		.337ד	סייג לסמכויות פקח עירוני					
<p>(1) מוסד ממוסדות המדינה, למעט בית חולים ממשלתי;</p>								
<p>(2) ספקים ומפעלים המפתחים או המייצרים ציוד ביטחוני בעבור כוחות הביטחון, שקבע לעניין זה, מטעמי ביטחון המדינה, ראש הממשלה או שר הביטחון, בהתייעצות עם השר; לעניין זה, "כוחות הביטחון" ו"ציוד ביטחוני" – כהגדרתם בחוק התאגידים הביטחוניים (הגנה על אינטרסים ביטחוניים), התשס"ו-52006.</p>								
<p>בפקודת המועצות המקומיות, אחרי סעיף 13 יבוא:</p>						21.	תיקון פקודת המועצות המקומיות	
<p>הוראות סעיפים 337א עד 337ד לפקודת העיריות יחולו, בשינויים המחויבים, על מועצה מקומית.</p>		.13ז	"תחולת הוראות - הסמכת פקחים וסמכויות פיקוח					

⁴ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366; התשע"ד, עמ' 296.
⁵ ס"ח התשס"ו, עמ' 174.

<p>(א) רשות מקומית שערב תחילתו של חוק זה (להלן – יום התחילה), הייתה מנויה בתוספת הראשונה לחוק העיקרי, יראו אותה כאילו נקבעה בצו לפי סעיף 7 לחוק העיקרי כנוסחו בסעיף 5 לחוק זה, ומערך האכיפה העירוני ימשך לפעול בתחומה, אלא אם כן הופסקה פעילותו בהתאם להוראת סעיף 7 לחוק העיקרי כנוסחו בסעיף 5 לחוק זה.</p>	<p>22.</p>	<p>הוראות מעבר</p>
<p>(ב) עד לקביעת אמות מידה ראשונות בהתאם לסעיף 7 לחוק העיקרי כנוסחו בסעיף 5 לחוק זה, יראו כאמות מידה לעניין הסעיף האמור את התבחינים לבחירת רשויות מקומיות שבהן יוקם ויפעל מערך אכיפה עירוני שנקבעו בהחלטת הממשלה מס' 1331 מיום י"ב באדר א' התשע"ד (12 בפברואר 2014), בהחלטת הממשלה מס' 1645 מיום א' בתמוז התשע"ו (7 ביולי 2016), בהחלטת הממשלה מס' 4389 מיום י"ב בטבת התשע"ט (20 בדצמבר 2018) ובהחלטת הממשלה מס' 631 מיום י' בכסלו התשפ"ב (14 בנובמבר 2021).</p>		
<p>(ג) הסמכה לפקח עירוני שנעשתה ערב יום התחילה, לפי הוראות סעיף 3 לחוק העיקרי כנוסחו ערב יום התחילה, ועמדה בתוקף ערב המועד האמור, יראו אותה כהסמכה שניתנה לפי סעיף 337א לפקודת העיריות או לפי סעיף 13 לפקודת המועצות המקומיות, כנוסחם בסעיפים 20 ו-21 לחוק זה, בהתאמה, לפי העניין, והיא תעמוד בתוקפה עד תום תקופת תוקפה, אלא אם כן בוטלה או שתוקפה פקע קודם לכן לפי כל דין.</p>		
<p>(ד) סמכויות שהיו נתונות לפקח מסייע ערב יום התחילה לפי הוראות סעיף 13 לחוק העיקרי כנוסחו ערב יום התחילה, ימשיכו לעמוד בתוקפן עד שיקבל הפקח המסייע הכשרה מתאימה ויהיו נתונות לו הסמכויות לפי הוראות סעיף 13 לחוק העיקרי כנוסחו בסעיף 10 לחוק זה.</p>		
<p>(ה) עד לקביעת כללים בהתאם לסעיף 7 לחוק העיקרי כנוסחו בסעיף 5 לחוק זה, יראו ככללים לעניין הסעיף האמור את הכללים שנקבעו בהחלטת ממשלה מס' 696 מיום ט"ו באלול התשע"ג (21 באוגוסט 2013) ובהחלטת ממשלה מס' 4388 מיום י"ב בטבת התשע"ט (20 בדצמבר 2018).</p>		

דברי הסבר

כללי החוק לייעול האכיפה והפיקוח העירוניים ברשויות המקומיות (הוראת שעה), התשע"א-2011 (להלן- החוק או החוק לייעול האכיפה והפיקוח העירוניים), נחקק כחלק ממהלך המשלים את החלטת ועדת השרים למאבק ב אלימות מיום כ"ו בסיון התש"ע (8 ביוני 2010). החלטת ועדת השרים קיבלה ביום י"ב בתמוז התש"ע (24 ביוני 2010), תוקף של החלטת ממשלה שמספרה 1848 (להלן- החלטת הממשלה מס' 1848) שכותרתה "מתכונת להפעלת שיטור עירוני בישראל – רפורמה בתחום הביטחון האישי". במסגרת החלטה זו, הוחלט, בין השאר, על הקמתו של מערך אכיפה עירוני משולב ברשויות המקומיות, הכולל כוח שיטור ייעודי ויחידת פיקוח עירונית ייעודית, אשר יפעל להתרעה, מניעה ואכיפה בתחום עבירות איכות החיים, האלימות וההתנהגות האנטי-חברתית (להלן - מערך אכיפה עירוני). זאת, במטרה לאפשר רפורמה מהותית ויסודית, שתגביר במידה ניכרת את הביטחון האישי ואת תחושת הביטחון האישי של אזרחי המדינה ותושביה, כדרך מרכזית וכמנוף לשיפור איכות החיים במדינת ישראל.

בהתאם להחלטת הממשלה מס' 1848 ובמטרה לייעל את יכולת הפיקוח והאכיפה של הרשויות המקומיות בעבירות שבתחום אחריותן ולאפשר להן לסייע למשטרת ישראל בפעולות למניעת אלימות בשטחן, נחקק החוק. בחוק הוקנו לפקחי רשויות מקומיות אשר עומדים בתנאים הקבועים בפרק ג' לחוק ואשר הוסמכו לפי הוראותיו, סמכויות מסוימות לשם פיקוח על ביצוע חוקי עזר. כמו כן, לפקחי רשויות מקומיות אשר הוסמכו ל"פקחים מסייעים" בהתאם להוראות פרק ד' לחוק, הוקנו סמכויות נוספות שאותן

הם רשאים להפעיל לשם סיוע למשטרת ישראל בפעולות למניעת אלימות, בתנאים ובסייגים המפורטים בחוק. בהתאם לתפיסת ההפעלה של מערכי האכיפה העירוניים כפי שגובשה במשרד לביטחון הפנים ובמשטרת ישראל, מתמקדים מערכי האכיפה העירוניים באכיפת סל עבירות מוגדר, בתחומי איכות החיים ומניעת אלימות.

לאור חדשנות מערכי האכיפה העירוניים באותה העת וכדי לבחון את האפקטיביות שבהקמתם ואת מידת יעילותם בהשגת המטרות שהוגדרו ופורטו לעיל, הוחלט בהחלטת הממשלה מסי' 1848 כי המערכים יוקמו ויפעלו כפיילוט לתקופה של שנתיים. בשל כך, חוקק החוק כהוראת שעה, בתחילה לתקופה של שנתיים עד יום כ"ד באב התשע"ג (31 ביולי 2013). במהלך השנים הוארכה תקופת הוראת השעה מזמן לזמן בתקופות נוספות, ולאחרונה בחוק לייעול האכיפה והפיקוח העירוניים ברשויות המקומיות (הוראת שעה) (תיקון מס' 13), התשפ"ה-2024 (סי"ח התשפ"ה, עמ' 12) הוארך תוקפה עד יום י"ז בכסלו התשפ"ה (18 בדצמבר 2024). בשנות הפעלת מערכי האכיפה העירוניים ובהתאם לתקציב שהוקצה לנושא, עד כה הוכללו בתוספת הראשונה לחוק 89 רשויות מקומיות. במרביתן פועלים מערכי אכיפה עירוניים ובחלקן מערכי האכיפה העירוניים נמצאים בשלבי הקמה והיערכות שונים. נוסף על כך, פועלים מערכי אכיפה עירוניים בכמה רשויות מקומיות באזור יהודה ושומרון מכוח סעיף 87 לתקנון המועצות המקומיות (יהודה ושומרון), התשמ"א-1981 שכותרתו אימוץ הוראות חוק לייעול האכיפה והפיקוח העירוניים ברשויות המקומיות (תיקון מס' 203) התשע"ב-2012.

הנתונים שהצטברו במשרד לביטחון לאומי ובמשטרת ישראל מעידים כי פעילות מערכי האכיפה העירוניים במתכונתם הנוכחית היא יעילה ואפקטיבית. בנוסף, קיימת שביעות רצון רבה בקרב ראשי הרשויות המקומיות מפעילות מערכי האכיפה העירוניים, לרבות מתחומי הפעילות ומחידוק שיתוף הפעולה בין הרשויות המקומיות לבין משטרת ישראל ומהיוזמה לפעילויות משותפות שלהם בתחומי האכיפה השונים. מרביתם מדגישים את חשיבות הפרויקט ומציינים את התרומה המשמעותית של מערכי האכיפה העירוניים לשיפור איכות החיים ותחושת הביטחון של התושבים ברשויות המקומיות שבהן פועלים המערכים.

ממצאי סקרים שנערכו בנוגע לפעילות מערכי אכיפה עירוניים מעידים, בין השאר, על עלייה קבועה בתחושת הביטחון של התושבים ביישובים שבהם קיים מערך אכיפה עירוני במשך השנים ועל ירידה בדיווח (גם למשטרה וגם למוקד העירוני) בשיעור עבירות איכות חיים ביישובים "ייתקים" בתכנית אשר נבדקו במחקר.

בהקשר זה יש לציין כי תכנית מערכי אכיפה עירוניים משולבים היא תכנית שפועלת למימוש אסטרטגיית שיטור ממוקד בעיות (Policing Oriented Problem). במהלך שני העשורים האחרונים אסטרטגיה זו הולכת וצוברת תאוצה ברחבי העולם ובפרט במדינות ה-OECD כגון: הולנד, צרפת, אנגליה, איטליה, קנדה ועוד, כך שהיא הפכה לכלי בסיסי בתכנית שיטור בעולם.

על רקע ממצאים אלה, פורסמו החל משנת 2015 הצעות חוק מטעם הממשלה אשר ביקשו להפוך את הוראת השעה בנושא להוראת קבע (ראו למשל הצעות חוק הממשלה מסי' 929, התשע"ה, עמ' 752; הצעות חוק הממשלה מסי' 1105, התשע"ז, עמ' 750; הצעות חוק הממשלה מסי' 1421, התשפ"א, עמ' 522). ואולם עד כה טרם עוגנה הוראת השעה כהוראת קבע אלא הוחלט על הארכת תוקפה, כאמור, עד יום י"ז בכסלו התשפ"ה (18 בדצמבר 2024).

בעקבות מתקפת הטרור הרצחנית שהתרחשה ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) שבעקבותיה הוכרז על מצב מיוחד בעורף והחלה מלחמת "חרבות ברזל" המצויה עדיין בעיצומה, חל עיכוב בקידום עבודת המטה המבוצעת על ידי גורמי המקצוע במשרד לביטחון לאומי ובמשטרת ישראל, לבחינה ולהסדרה של היבטי התוכנית השונים והעברתה למסלול של הסדר קבע. נוסף על כך, עלה הצורך לבחינת התוכנית ואפשרות עדכונה, בהתאם לתובנות שעלו על רקע אירועים אלה. בחודשים האחרונים חודשה עבודת המטה והתקיימו מספר דיונים בעניין, וביום י"ט בתמוז התשפ"ד (25

ביולי 2024) הפיץ המשרד לביטחון לאומי תזכיר חוק שבו מוצע להפוך את הוראת השעה להוראת קבע ולעדכן את התוכנית בהתאם לתובנות שעלו על רקע המצב הביטחוני עקב מתקפת הטרור כאמור וימלחמת חרבות ברזל (תזכיר חוק לייעול האכיפה והפיקוח העירוניים ברשויות המקומיות (הוראת שעה) (הפיכת הוראת השעה להוראת קבע ותיקונים נוספים) (תיקון), התשפ"ד-2024). בהמשך לתזכיר החוק שהופץ ולהערות שהתקבלו, התקיים שיח עם משרדי הממשלה הרלוונטיים לטיוב נוסח ההסדרים המוצעים בתזכיר החוק. לאור האמור, מוצע בהצעת חוק זו לתקן את החוק ולהפכו להוראת קבע וכן לבצע תיקונים נוספים בחוק, כפי שיפורט להלן.

סעיף 1 מטרתה העיקרית של הצעת החוק היא להפוך את החוק להוראת קבע. לפיכך מוצע למחוק משם החוק את המילים "הוראת שעה".

סעיף 2 סעיף 1 לחוק קובע את מטרת החוק. מוצע לתקנו באופן שישקף מספר שינויים מרכזיים המוצעים בהצעת חוק זו: האחד, הפיכת החוק מהוראת שעה להוראת קבע כאמור בסעיף 1 להצעת החוק. לפיכך מוצע להשמיט מסעיף המטרה, את המילים הקובעות שמערך האכיפה העירוני יפעל לתקופת ניסיון. השני, הרחבת המקרים שבהם יוכלו הפקחים המסייעים לסייע למשטרת ישראל, וזאת בהתאם לשינוי המוצע בסעיף 13 לחוק. לפיכך, מוצע כי במקום פעולות למניעת "אלימות" יוכלו הרשויות המקומיות לסייע למשטרת ישראל בפעולות למניעת "עבירות מסכנות חיים במרחב הציבור ולמניעת נזק חמור לרכוש במרחב הציבורי".

השלישי, העברתו של פרק ג' לחוק שעניינו הסמכת פקחים עירוניים -לפקודת העיריות, ובשל כך ביטולו של פרק זה מהחוק, כמבואר בדברי ההסבר לסעיף 4 להצעת החוק. וכן את המילים הקובעות שמכוח החוק יוסמכו פקחים עירוניים לצורך פיקוח על ביצוע חוקי עזר.

סעיף 3 סעיף 2 לחוק הוא הסעיף הקובע את ההגדרות. מאחר שמוצע בסעיף 4 להצעת החוק להעביר את פרק ג' לחוק לפקודת העיריות ולבצע תיקון דומה בפקודת המועצות המקומיות, כאמור בסעיפים 20 ו-21 להצעת החוק, מוצע לתקן בהתאמה את ההגדרה של "פקח עירוני" בחוק ולהפנות לסעיף הסמכת הפקחים המוצע בפקודת העיריות ובפקודת המועצות המקומיות. בנוסף, מוצע לעדכן את ההגדרה "השר" לאור שינוי שם השר לביטחון פנים לשר לביטחון לאומי.

סעיפים 4, 16, 20 ו-21 בהמשך להצעה להפוך את החוק מהוראת שעה להוראת קבע, מוצע, בסעיף 4 להצעת החוק, לבטל את פרק ג' לחוק, שעניינו הסמכת פקחים עירוניים בסמכויות מסוימות לשם פיקוח על ביצוע חוקי עזר, ולהכניסו, בסעיף 20 להצעת החוק, כסימן א'1 המוצע בפרק שישה עשר לפקודת העיריות, בהתאמות הנדרשות. כן מוצע, בסעיף 21 להצעת החוק, להחיל את התיקון האמור בפקודת העיריות גם על מועצות מקומיות באמצעות הוספת סעיף 13 המוצע לפקודת המועצות המקומיות. זאת, מאחר שפקודת העיריות ופקודת המועצות המקומיות מסדירות את כלל הנושאים הנוגעים לסמכויות הרשויות המקומיות והן האכסניה מתאימה להסדרת סמכויות הפקחים העירוניים באכיפת חוקי עזר.

בהתאמה מוצע בסעיף 16 להצעת החוק, לתקן את סעיף 22 לחוק שכותרתו "ביצוע". סעיף 22 לחוק קובע, בסעיף קטן (א) שבו, כי השר לביטחון הפנים ממונה על ביצועו של חוק זה, למעט פרק ג', וסעיף קטן (ב) שבו קובע כי "שר הפנים ממונה על ביצועו של פרק ג'". מאחר שכאמור לעיל מוצע לבטל את פרק ג' לחוק ולהעביר את הוראותיו לפקודת העיריות, ממילא אין עוד צורך להתייחס בסעיף הביצוע של החוק להוראות פרק ג' שמוצע לבטלו.

וזה נוסח פרק ג' לחוק לייעול האכיפה והפיקוח העירוניים שמוצע לבטלו בסעיף 4 להצעת החוק:

"פרק ג': הסמכת פקחים עירוניים

3. הסמכת פקחים עירוניים
- (א) ראש רשות מקומית רשאי להסמיך, מבין עובדי הרשות המקומית, פקחים עירוניים, שיהיו נתונים להם הסמכויות לפי פרק זה, כולן או חלקן, לשם פיקוח על ביצוע חוקי עזר, ובלבד שלא יוסמך פקח עירוני אלא אם כן התקיימו בו כל אלה:
- (1) הוא לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי, לדעת היועץ המשפטי לרשות המקומית, לשמש כפקח עירוני;
- (2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי פרק זה, כפי שהורה שר הפנים בהסכמת השר;
- (3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים, ככל שהורה שר הפנים.
- (ב) הודעה על הסמכת פקח עירוני לפי סעיף זה תפורסם ברשומות.
- (ג) אין בהוראות פרק זה כדי לגרוע מסמכות ראש הרשות המקומית או מועצת הרשות המקומית להסמיך פקחים או למנותם לפי כל דין.
4. סמכויות פקח עירוני
- (א) לשם פיקוח על ביצוע חוקי עזר בתחום הרשות המקומית שבה הוא עובד, רשאי פקח עירוני, לאחר שהודעה לפי סעיף 5 –
- (1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;
- (2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך שיש בהם כדי להבטיח או להקל את ביצועו של חוק עזר; בפסקה זו, "מסמך" – לרבות פלט, כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995;
- (3) להיכנס למקום, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט.
- (ב) אין בסמכויות פקח עירוני לפי פרק זה כדי לגרוע מסמכויות פיקוח שניתנו לו לפי כל דין.
5. זיהוי פקח עירוני
- פקח עירוני לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי פרק זה, אלא בתחום הרשות המקומית שבה הוא עובד, בעת מילוי תפקידו ובהתקיים כל אלה:
- (1) הוא לובש מדי פקח, בצבע ובצורה שהורה לעניין זה ראש הרשות המקומית, ובלבד שלא יהיה בהם כדי להטעות כנחזים להיות מדי משטרה, והוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;
- (2) יש בידו תעודה החתומה בידי ראש הרשות המקומית, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו שאותה יציג על פי דרישה.
6. סייג לסמכויות פקח עירוני
- פקח עירוני לא ישתמש בסמכויותיו לפי פרק זה כלפי אלה:
- (1) מוסד ממוסדות המדינה, למעט בית חולים ממשלתי;
- (2) ספקים ומפעלים המפתחים או מייצרים ציוד ביטחוני בעבור כוחות הביטחון, שקבע לעניין זה, מטעמי ביטחון המדינה, ראש הממשלה או שר הביטחון, בהתייעצות עם שר הפנים; לעניין זה, "כוחות הביטחון" ו"ציוד ביטחוני" – כהגדרתם בחוק התאגידים הביטחוניים (הגנה על אינטרסים ביטחוניים), התשס"ו-2006.

סעיף 5

כללי סעיף 7 לחוק שאותו מוצע לבטל, קובע כך:

"7. מערך אכיפה עירוני

ברשות מקומית המנויה בתוספת הראשונה יפעל מערך אכיפה עירוני, שיורכב מיחידת פיקוח עירוני ייעודית של פקחים מסייעים ומכוח שיטור עירוני ייעודי של שוטרים".

עקב הניסיון הרב שהצטבר בשנות הפעלת מערכי האכיפה העירוניים ובשל ההצעה להפוך את החוק

מהוראת שעה להוראת קבע, מוצע להחליף את סעיף 7 לחוק ולעגן במקומו בחקיקה ראשית הסדר מפורט להקמה ולהפעלה של מערך אכיפה עירוני ברשות מקומית, לקביעת אמות המידה שלפיהן יקבע באיזה רשות מקומית יוקם ויפעל המערך, לקביעת תנאי הסף לקביעת רשות מקומית כאמור ולהפסקת פעילותו של המערך, והכל כמפורט להלן.

לסעיף 7 המוצע בדומה להוראת סעיף 7 בנוסחו כיום, מוצע לקבוע גם בסעיף 7 המוצע כי מערך האכיפה העירוני יפעל בשיתוף פעולה של המשטרה והרשות המקומית, והוא יורכב מיחידת פיקוח עירוני ייעודית של פקחים מסייעים שהם עובדי הרשות המקומית שהוסמכו לפי סעיף 10 לחוק וכן מכוח שיטור ייעודי של שוטרים.

כמו כן, כדי לקצר וליעיל את תהליך קביעת הרשויות המקומיות שבהן יוקם ויפעל מערך אכיפה עירוני, מוצע לקבוע כי קביעה כאמור לא תיעשה בתוספת הראשונה לחוק כפי הקבוע כיום, אלא בצו של השר לביטחון לאומי, בהסכמת שר הפנים, וכן לא יידרש לקביעה זו אישור הוועדה לביטחון לאומי של הכנסת, אשר נדרש כיום.

מוצע כי קביעת השר כאמור תיעשה, בהתבסס על אמות מידה שייקבעו לפי סעיף 7א המוצע בסעיף 5 להצעת החוק.

עוד מוצע לקבוע, כי באתר האינטרנט של המשרד לביטחון לאומי תפורסם רשימה עדכנית של הרשויות המקומיות שבהן מוקם ומופעל מערך אכיפה עירוני.

לסעיף 7א המוצע מוצע להוסיף לחוק את סעיף 7א המוצע שלפיו קביעת הרשויות המקומיות שבהן יוקם ויפעל מערך האכיפה העירוני תיעשה לפי אמות מידה שיקבע השר בתקנות, בתיאום עם משטרת ישראל ובהסכמת שר הפנים. כיום גיבוש רשימת הרשויות המקומיות הרלוונטיות ודירוגן מתבצעים במשרד לביטחון לאומי, בהתאם לתבחינים ולתנאים שנקבעו בנושא בהחלטות ממשלה שונות, בין היתר, החלטה מס' 1645 מיום א' בתמוז התשע"ו (7 ביולי 2016), המהווה עדכון של החלטות ממשלה מס' 1331 מיום י"ד באדר א' התשע"ד (12 בפברואר 2014), שעדכנה את - החלטת ממשלה מס' 2910 מיום כ' באדר א' התשע"א (24 בפברואר 2011) אשר בה נקבעו התבחינים הראשוניים בנושא. וכן, בהתאם לתבחינים ולתנאים שנקבעו בהחלטות ממשלה מס' 4389 מיום י"ב בטבת התשע"ח (20 בדצמבר 2018), לעניין רשימת המועצות האזוריות ודירוגן, ובהחלטת הממשלה מס' 631 מיום י' בכסלו התשפ"ב (14 בנובמבר 2021) לעניין רשויות מקומיות בחברה הערבית. ככלל, הכללת רשויות מקומיות בתכנית נעשית בהתאם לתבחינים האמורים ולתקציב המוקצה לנושא.

כעת, מוצע לקבוע כי אמות המידה שלפיהן יקבע השר בצו, בתיאום עם משטרת ישראל ובהסכמת שר הפנים, את הרשויות המקומיות שבהן יוקם ויפעל המערך כאמור ייקבעו בתקנות.

מוצע כי אמות המידה יביאו בחשבון, בין היתר, נתונים אלה: היקף העבריינות ברשות המקומית ביחס לעבירות שיקבע השר באמות המידה; גודל האוכלוסייה ברשות המקומית; המדד התברתי-כלכלי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ומדד הפריפריאליות שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. עם זאת, השר יהיה רשאי לקבוע, בהסכמת שר הפנים, כי לעניין סוגי רשויות מקומיות שונות יחולו רק חלק מאמות המידה או אמות מידה נוספות, ככל שקביעת זו תידרש בשל מאפייני סוג הרשות המקומית, למשל: ערי כרך או מועצות אזוריות.

לסעיף 7ב המוצע מוצע להוסיף לחוק את סעיף 7ב המוצע שלפיו השר יקבע בנהלים, בהתייעצות עם שר הפנים ובתיאום עם משטרת ישראל, את הכללים לקביעת מבנה הכוח של מערך האכיפה העירוני והרכבו, וכי השר יפרסם את הנהלים באתר האינטרנט של המשרד לביטחון לאומי.

כיום הכללים לקביעת מבנה הכוח והרכבו קבועים בהחלטות ממשלה שונות, החלטת ממשלה מס' 696 מיום ט"ו באלול התשע"ג (21 באוגוסט 2013) והחלטת ממשלה מס' 4388 מיום י"ב בטבת התשע"ט (20 בדצמבר 2018). כעת, מוצע לקבוע כי כללים לקביעת מבנה הכוח והרכבו ייקבעו בנהלים על ידי השר, בהתייעצות עם שר הפנים ובתיאום עם משטרת ישראל.

לסעיף 7ג המוצע לאור ההצעה להפוך את החוק מהוראת שעה להוראת קבע, מוצע לעגן בחוק את

הסכמת הרשות המקומית והתחייבותה לעמוד בתנאים הנדרשים להקמה ולהפעלה של מערך אכיפה עירוני בתחומה, כפי שנמסרו לה על ידי המשרד לביטחון לאומי לפני הכללתה בתכנית. תנאים אלו כוללים, בין היתר, את כוח האדם והאמצעים שנדרשת הרשות המקומית לייעד כדי שיפעל בתחומה מערך אכיפה עירוני, הקצאת כלי רכב למערך, הקצאת מבנה ליחידה ועוד. תנאים אלה יגובשו בידי השר לביטחון לאומי, בהסכמת שר הפנים. כאמור בסעיף המוצע, תנאים אלו יגובשו בשים לב, בין השאר, למאפיינים של סוג הרשות המקומית (למשל: האם מדובר במועצה אזורית או ברשות מקומית), וכן בשים לב למשאבים המוקצים לכך, שכן הקמה והפעלה של מערך אכיפה עירוני ברשות מקומית כפופים לקיומו של תקציב ממשלתי מתאים לטובת הפעלת הפרויקט. בנוסף, מוצע בסעיף כי התנאים כאמור יפורסמו באתר האינטרנט של המשרד לביטחון לאומי.

לסעיף 7ד המוצע מוצע לקבוע בחוק את העילות שמכוחן רשאי השר לביטחון לאומי, בצו, בהסכמת שר הפנים, להפסיק פעילות של מערך אכיפה עירוני ברשות מקומית מסויימת. העילה האחת היא בקשת הרשות המקומית להפסקת פעילות מערך אכיפה עירוני בתחומה, מטעמים שונים. העילה השנייה היא אי עמידתה של הרשות המקומית בהתחייבויות הנדרשות ממנה לצורך ההקמה או ההפעלה של מערך האכיפה העירוני בתחומה ובלבד שניתנה לרשות הזדמנות להשמיע את טענותיה בטרם קבלת החלטה על הפסקת הפעלת מערך האכיפה העירוני בתחומה. בעילה זו בעיקר מדובר במקרים שבהם הרשות המקומית אינה מעמידה את כוח האדם והאמצעים הנדרשים ממנה לצורך ההקמה וההפעלה של המערך, או במקרים שבהם הרשות המקומית מעוניינת להפעיל את מערך האכיפה העירוני למשימות שונות מהמשימות שהוגדרו לו.

בנוסף, מוצע לקבוע כי אם לא עמדה הרשות המקומית בהתחייבויות הנדרשות ממנה לצורך ההקמה או ההפעלה של מערך האכיפה העירוני בתחומה, יהיה רשאי המשרד לביטחון לאומי להפחית את היקף השתתפותו במימון הפקחים המסייעים ביחידת הפיקוח העירוני הייעודית באותה רשות, וזאת לאחר שניתן לרשות פרק זמן סביר לעמוד בהתחייבויותיה.

לסעיף 6 המוצע מוצע לשנות את המונח "אלימות" ולהחליפו ב- "עבירות מסכנות חיים במרחב הציבור ולמניעת נזק חמור לרכוש במרחב הציבורי", וזאת בהתאם להרחבת המקרים שבהם יוכלו הפקחים המסייעים לסייע למשטרת ישראל, בהתאם לשינוי המוצע בסעיף 13 לחוק. בנוסף, לאור מחיקת פרק ג' לחוק מוצע לשנות את המילה "פרק" במילה "חוק".

לסעיף 7 גם בסעיף זה, מוצע לשנות את המונח "אלימות" ולהחליפו ב- "עבירות מסכנות חיים במרחב הציבור ולמניעת נזק חמור לרכוש במרחב הציבורי", וזאת בהתאם להרחבת המקרים שבהם יוכלו הפקחים המסייעים לסייע למשטרת ישראל, בהתאם לשינוי המוצע בסעיף 13 לחוק.

לאור ביטול התוספת השנייה לחוק, כמוצע בסעיף 19 להצעת החוק, מוצע למחוק בסעיף קטן (6) את ההתייחסות לסוג המקום שבו ייעשה שימוש בסמכויות. בנוסף, מוצע להוסיף את סעיף קטן (7) ולהוסיף תנאי נוסף להסמכת פקח מסייע, והוא עמידה בתנאי כשירות נוספים, לרבות ביצוע הכשרות עתיות, כפי שיוורה השר, או מי שהסמיך לעניין זה.

מוצע להוסיף את סעיף קטן (ג) ולקבוע בו כי אם חדל להתקיים בפקח מסייע אחד מן התנאים הקבועים בסעיף לצורך הסמכתו, תפוג תוקפה של ההסמכה.

לסעיף 8 ו-9 לאור ביטול התוספת השנייה לחוק, כמוצע בסעיף 19 להצעת החוק, וביטול סעיף 15 לחוק, כמוצע בסעיף 11 להצעת החוק, מוצע בסעיף 8 למחוק בסעיף קטן (4) את ההתייחסות למקומות המנויים בתוספת השנייה ובסעיף 9 למחוק את ההתייחסות לסעיף 15 לחוק.

לסעיף 10 סעיף 13 לחוק מעניק לפקחים המסייעים סמכויות של דרישת הזדהות, חיפוש ועיכוב וזאת לשם סיוע למשטרת ישראל בפעולות למניעת אלימות. "מעשה אלימות" מוגדר בסעיף כ-"הכאת אדם או הפעלת כוח על גופו בדרך אחרת, במישרין או בעקיפין, בלא הסכמתו או בהסכמתו שהושגה בתרמית". לאחר 13 שנים שבהם פועלים מערכי האכיפה העירוניים ולאור הצטברות הניסיון והצורך שעולה מהשטח, מוצע בסעיף זה להרחיב את המקרים שבהם יוכלו הפקחים המסייעים לסייע למשטרת ישראל, וזאת לצורך

מניעת עבירות מסכנות חיים במרחב הציבורי ולמניעת נזק חמור לרכוש ציבורי במרחב הציבורי. מוצע לקבוע בסעיף כי לשם סיוע למשטרת ישראל הפקחים המסייעים יוכלו להפעיל את הסמכויות שכבר נתונות להן (דרישת הזדהות, חיפוש ועיכוב) וזאת אם ביצע אדם במרחב הציבורי בפני הפקח המסייע אחת מן העבירות הנ"ל או בפני אדם אחר הקורא לעזרה וחמצביע עליו בפני הפקח המסייע או אם היה לפקח המסייע חשד כי אותו אדם עומד לעבור עבירה כאמור בטווח הזמן המיידני, ובלבד שקיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות לפי סעיף זה:

- (1) עבירה העלולה לפגוע בגופו של אדם או המעמידה אותו בסכנת מוות או בסכנת חבלה חמורה;
- (2) עבירה העלולה לגרום לנזק חמור לרכוש במרחב הציבורי;
- (3) חשד שאדם נושא עמו שלא כדין נשק, או עומד לעשות שימוש שלא כדין בנשק, או שנשק המוחזק שלא כדין נמצא בכלי תחבורה.

יחד עם סמכות החיפוש על גופו של אדם הקבועה כיום בסעיף קטן (2) כאשר יש חשד סביר שהאדם נושא עמו נשק שלא כדין או עומד לעשות שימוש שלא כדין בנשק, מוצע להוסיף לסמכות זו גם את הסמכות לחפש נשק בכלי תחבורה.

בנוסף, עם הרחבת המקרים שבהם יוכלו הפקחים המסייעים לסייע למשטרת ישראל, כמוצע בסעיף זה, מוצע לקבוע סמכויות פיקוח ובקרה. בהתאם, מוצע לקבוע בסעיפים קטנים (ד) ו-(ה) חובת תיעוד של פקח מסייע בהפעלת סמכויותיו לפי סעיפים 13 ו-13א לחוק, וחובת העברת דיווח חודשי מהמשטרה למנהלת היחידה הארצית לשיטור ואכיפה עירונית במשרד לביטחון לאומי בנוגע להפעלת סמכויות הפקחים המסייעים לפי סעיף זה.

עוד מוצע לקבוע את העילות שעשויות להביא לכדי ביטול הסמכתו של פקח מסייע, והן כאשר הפקח המסייע חרג מסמכות שלא כדין, התנהג התנהגות שאינה הולמת את תפקידו, ובכלל זאת הפר הנחיות והוראות של מפקד היחידה, או כי הוא תדל לחיות מתאים לשמש בתפקידו מכל טעם אחר שיירשם, וזאת באופן שמונע ממנו להמשיך ולמלא את תפקידו. במקרים אלו תפנה המשטרה למנהלת היחידה הארצית לשיטור ואכיפה עירונית במשרד לביטחון לאומי בבקשה לביטול הסמכתו של הפקח המסייע.

בסעיף 13א להצעת החוק, מוצע להעניק לפקחים המסייעים סמכויות בהתאם לחוק המאבק בתופעת השכרות, התשי"ע-2010 לשם סיוע למשטרת ישראל, וזאת כהוראת שעה למשך שנה, כמפורט בסעיף.

לסעיפים 7, 12, 13 ו-18 במסגרת הצעת החוק מוצע לקצר ולייעל את תהליך קביעת הרשויות המקומיות שבהן יוקמו ויפעלו מערכי אכיפה עירוניים, כך שלא יידרש אישור הוועדה לביטחון לאומי של הכנסת וקביעת רשימת הרשויות המקומיות שבהן יוקם ויפעל מערך אכיפה עירוני לא תיעשה בתוספת הראשונה לחוק אלא בצו של השר לביטחון לאומי בהסכמת שר הפנים כאמור בסעיף 7 המוצע בסעיף 5 להצעת החוק.

לפיכך מוצע בסעיף 18 להצעת החוק לבטל את התוספת הראשונה לחוק ובהתאמה מוצע בסעיף 13 להצעת החוק, לבטל את סעיף 18(א) אשר קובע כי "א) השר רשאי, בצו, בהסכמת שר הפנים ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, לשנות את התוספת הראשונה".

כן מוצע, בסעיפים 7 ו-12 להצעת החוק, למחוק את ההפניה לתוספת הראשונה הקבועה בסעיפים 10(א) ו-17 לחוק, כך שבמקום ההפניה ל"רשות מקומית המנויה בתוספת הראשונה", ייכתב "רשות מקומית אשר נקבע בצו כי יוקם ויפעל בתחומה מערך אכיפה עירוני" ו"רשות מקומית אשר פועל בתחומה מערך אכיפה עירוני".

וזה נוסח התוספת הראשונה לחוק לייעול האכיפה והפיקוח העירוניים, שמוצע כאמור לבטלה.

" תוספת ראשונה

(סעיף 7)

2. בני ברק ;
3. גבעתיים ;
4. דימונה ;
5. טירה ;
6. כרמיאל ;
7. לוד ;
8. מגדל העמק ;
9. נצרת ;
10. נתניה ;
11. ערד ;
12. רמת גן ;
13. באר שבע ;
14. עפולה ;
15. רמלה ;
16. (בוטל) ;
17. בת ים ;
18. אשקלון ;
19. חדרה ;
20. פתח תקווה ;
21. קרית ביאליק ;
22. טבריה ;
23. קרית גת ;
24. באקה אל גרביה ;
25. הרצליה ;
26. כפר סבא ;
27. אור יהודה ;
28. גדרה ;
29. יבנה ;
30. צפת ;
31. שפרעם ;
32. עראבה ;
33. קריית אתא ;
34. עכו ;
35. ראש העין ;
36. אשדוד ;
37. נשר ;
38. מבשרת ציון ;
39. אלעד ;
40. תל אביב ;
41. רעננה ;
42. מודיעין-מכבים-רעות ;
43. קרית מלאכי ;
44. טמרה ;

- 45. אום אל פאחם ;
- 46. קרית מוצקין ;
- 47. כפר יונה ;
- 48. רחובות ;
- 49. קרית ים ;
- 50. יהוד-מונטסון ;
- 51. אופקים ;
- 52. טייבה ;
- 53. קלנסואה ;
- 54. נתיבות ;
- 55. קרית שמונה ;
- 56. שדרות ;
- 57. ירושלים ;
- 58. באר יעקב ;
- 59. טירת כרמל ;
- 60. תולון ;
- 61. גן יבנה ;
- 62. בית שאן ;
- 63. אור עקיבא ;
- 64. נצרת עילית ;
- 65. יקנעם עילית ;
- 66. רהט ;
- 67. דלית אל-כרמל ;
- 68. פרדס חנה-כרכור ;
- 69. ראשון לציון ;
- 70. בית שמש ;
- 71. מעלות תרשיחא ;
- 72. תל שבע."

סעיפים 11 ו-19 מוצע בהצעת החוק לבטל את התוספת השנייה לחוק שבה מגוייס המקומות שבהם יכולים הפקחים המסייעים להפעיל את סמכויותיהם לפי סעיף 13 לחוק. בהתאם, מוצע לבטל את סעיף 15 לחוק המסמך מפקד מחוז במשטרת ישראל לקביע את המקומות כאמור בתוספת השנייה. זה נוסח התוספת השנייה לחוק ליעול האכיפה והפיקוח העירוניים, שמוצע כאמור לבטלה:

תוספת שנייה

(סעיף 13)

- 1. גנים ציבוריים ;
- 2. אזורי מסחר ;
- 3. חופי רחצה ;
- 4. תניונים ;
- 5. מקומות שבהם מתקיימים אירועים תחת כיפת השמים ;
- 6. אזורי בילוי.
- 7. מרחב חקלאי – שטח שבו מתבצעות פעולות של עיבוד קרקע, או של ניהול משק חי או צומח.

וזה נוסחו של סעיף 15 לחוק ליעול האכיפה והפיקוח העירוניים שמוצע כאמור לבטלו:
"מפקד מחוז במשטרת ישראל יקבע מקומות מסוימים, שהם מסוג המקומות המנויים בתוספת השנייה או חלק ממקומות כאמור, שיש חשש שיתבצע בהם מעשה אלימות, ופקח מסייע יהיה רשאי להפעיל בהם בלבד את סמכויותיו לפי פרק זה."

סעיף 14 סעיף 19 לחוק קובע חובת דיווח של השר לוועדה לביטחון לאומי של הכנסת, מדי חצי שנה, בדבר נתונים שונים הנוגעים להפעלת מערכי האכיפה העירוניים. זאת, בין השאר, לצורך בחינת אפקטיביות מערכי האכיפה העירוניים. בד בבד עם ההצעה לסיים את תקופת הפעלת מערכי האכיפה העירוניים לתקופת ניסיון, כהוראת שעה, ועם ההצעה להפעילם באופן קבוע לאחר ניסיון מצטבר של למעלה מעשור בהפעלת מערכי אכיפה עירוניים ברשויות מקומיות, מוצע לבטל את חובת הדיווח לוועדה בנושא.

וזה נוסחו של סעיף 19 לחוק ליעול האכיפה והפיקוח העירוניים שמוצע כאמור לבטלו:
"19. דיווח לכנסת

השר ימסור לוועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, מדי חצי שנה, דיווח על כל אלה:
(1) מספר עבירות האלימות שבוצעו בכל אחת מהרשויות המקומיות המנויות בתוספת הראשונה בששת החודשים שקדמו לדיווח, לפי סוג העבירה, והשינוי בהשוואה לששת החודשים שקדמו להם;
(2) מספר עבירות האלימות שבוצעו ברשויות המקומיות שאינן מנויות בתוספת הראשונה בששת החודשים שקדמו לדיווח, לפי סוג העבירה, והשינוי בהשוואה לששת החודשים שקדמו להם;
(3) שינוי במספר השוטרים הפועלים דרך קבע בתחומי הרשויות המקומיות המנויות בתוספת הראשונה;
(4) מספר המקרים שבהם עשו פקחים מסייעים שימוש בכל אחת מסמכויותיהם לפי פרק זה."

סעיף 15 במסגרת סעיף 21 לחוק תוקן בתיקון עקיף, כהוראת שעה, סעיף 9 לחוק הרשויות המקומיות (משמעת), התשל"ח-1978, שכותרתו "עבירות משמעת" ובו קבועה רשימה של התנהגויות שייחשבו לעבירת משמעת של עובד רשות מקומית. סעיף 21 לחוק הוסיף את:פסקה (8) לרשימה שבסעיף 9 האמור ולפיה גם הפעלת סמכות עיכוב, חיפוש או כניסה, שלא כדין, על ידי עובד רשות מקומית תהווה עבירת משמעת. זאת, כדי שלצד הקניית סמכויות אכיפה לפקחים לפי החוק ייקבעו סנקציות אפקטיביות למי שיעשה שימוש בסמכויותיו שלא כדין. עם ההצעה להפוך את החוק ליעול האכיפה והפיקוח העירוניים להוראת קבע, מוצע לקבוע גם את עבירת המשמעת האמורה להוראת קבע. לפיכך, מוצע למחוק את המילים "הוראת שעה" מכותרת השוליים של סעיף 21 לחוק.

סעיף 17 מטרתה העיקרית של הצעת החוק היא להפוך את החוק ליעול האכיפה והפיקוח העירוניים להוראת קבע, כאמור לעיל. סעיף 23 לחוק קובע את תוקפו של החוק כהוראת שעה. עם ההצעה להפוך את הוראת השעה להוראת קבע, מוצע לבטלו.

וזה נוסחו של סעיף 23 לחוק ליעול האכיפה והפיקוח העירוניים שמוצע כאמור לבטלו:
"23. תוקף

חוק זה יעמוד בתוקפו עד יום י"ז בכסלו התשפ"ה (18 בדצמבר 2024)."

סעיף 22 כפי שצוין לעיל בחלק הכללי של דברי ההסבר, כיום מנויות בתוספת הראשונה לחוק 89 רשויות מקומיות, שבמרביתן פועלים מערכי אכיפה עירוניים ובחלקן הם נמצאים בשלבי הקמה והיערכות שונים. כדי לאפשר את המשך הפעלתם של מערכי האכיפה העירוניים הללו, בהתאם לתקציב המוקצה לנושא, מוצע לקבוע הוראות מעבר כדלקמן:

(1) ברשויות המקומיות המנויות בתוספת הראשונה לחוק ימשיך לפעול מערך אכיפה עירוני, אלא אם כן הופסקה פעילותו בהתאם להוראת סעיף 77 המוצע בסעיף 5 להצעת החוק, כלומר אם רשות מקומית ביקשה את הפסקת הפעילות או אם הרשות המקומית לא עמדה בהתחייבויות שנדרשו ממנה לצורך הפעלת המערך.

(2) עד לקביעת אמות מידה ראשוניות לבחירת רשויות מקומיות שבהן יוקם ויפעל מערך אכיפה עירוני בהתאם לסעיף 7א המוצע בסעיף 5 להצעת החוק, יראו כאמות מידה לעניין זה, את התבחינים שנקבעו בהחלטת ממשלה מס' 1645 מיום א' בתמוז התשע"ו (7 ביולי 2016), המהווה עדכון של החלטות ממשלה קודמות בנושא כמפורט בדברי ההסבר לסעיף 7א האמור. לעניין בחירת מועצות אזוריות כאמור, יראו כאמות מידה מחייבות את התבחינים והתנאים שנקבעו בהחלטת ממשלה מס' 4389 מיום י"ב בטבת התשע"ח (20 בדצמבר 2018). לעניין בחירת רשויות מקומיות ערביות יראו כאמות מידה מחייבות את התבחינים והתנאים שנקבעו בהחלטת הממשלה מס' 631 מיום י' בכסלו התשפ"ב (14 בנובמבר 2021).

(3) עקב ההצעה להעביר את פרק ג' לחוק שעניינו הסמכת פקחים עירוניים- לפקודת העיריות, ולבטל בשל כך את פרק ג' האמור מהחוק לייעול האכיפה והפיקוח העירוניים-מוצע לקבוע, למען הסר ספק, כי הסמכות לפקחים עירוניים שנעשו מכוח פרק זה, ערב יום תחילתו של החוק, ימשיכו לעמוד בתוקפן עד תום תקופת תוקפן, אלא אם כן בוטלו קודם לכן או שתוקפן פקע קודם לכן לפי כל דין.

(4) עקב שינוי סעיף 13 לחוק שעניינו סמכויות הפקחים המסייעים, מוצע לקבוע כי סמכויות שהיו נתונות לפקח מסייע ערב יום התחילה לפי הוראות סעיף 13 לחוק העיקרי כנוסחו ערב יום התחילה (סמכויות למניעת אלימות), ימשיכו לעמוד בתוקפן עד שיקבל הפקח המסייע הכשרה מתאימה ויהיו נתונות לו הסמכויות החדשות לפי הוראות סעיף 13 לחוק העיקרי כנוסחו בסעיף 10 לחוק זה.

(5) עד לקביעת כללים בהתאם לסעיף 7ב המוצע כנוסחו בסעיף 5 לחוק זה (כללים לקביעת מבנה הכוח של מערך אכיפה עירוני והרכבו), יראו ככללים לעניין הסעיף האמור את הכללים שנקבעו בהחלטת ממשלה מס' 696 מיום ט"ו באלול התשע"ג (21 באוגוסט 2013) ובהחלטת ממשלה מס' 4388 מיום י"ב בטבת התשע"ט (20 בדצמבר 2018).

מוגש על ידי השר לביטחון לאומי

ג' בחשון התשפ"ה
07 בנובמבר 2024

מוכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1381 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 10.11.2024 .

חק/1381. טיוטת חוק לייעול האכיפה והפיקוח העירוניים ברשויות המקומיות
(הוראת שעה) (תיקון מס') התשפ"ה-2024

יושב ראש ועדת השרים פותח את הדיון.

השר לביטחון לאומי מתייחס לטיוטת החוק.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת יצחק קרויזר

4813/25/פ

הצעת חוק כלי הירייה (תיקון – זכאות לרישיון כלי ירייה ללוחם שסיים שירותו עקב פציעה בפעילות מבצעית), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 11ג – בחוק כלי הירייה, התש"ט–1949¹, בסעיף 11ג –

(1) בסעיף קטן (א), במקום "21 שנים" יבוא "21 שנים; ואולם, הרשות המוסמכת רשאית לתת רישוי לאדם שמלאו לו 18 שנים אך טרם מלאו לו 21 שנים, אם סיים שירות סדיר; בסעיף זה, "שירות סדיר" – כהגדרתו בחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו–1986², למשך התקופה האמורה בסעיף 15 או 16, לפי העניין, או לתקופה הקצרה מהתקופה האמורה בסעיפים כאמור, אם אותו אדם סיים את שירותו הצבאי בשל פציעה מפעילות מבצעית";

(2) בסעיף קטן (ב), הסיפה החל במילים "בלי לגרוע מהאמור" – תימחק.

דברי הסבר

חוק כלי הירייה קובע כתנאי סף לרישיון לנשק כי הגיל המינימלי של מבקש הרישיון הוא 21, אלא אם קבע השר בהסכמת הוועדה לביטחון לאומי נסיבות מיוחדות שבהן הגיל המינימלי יהיה 18. עוד קובע הסעיף כי נסיבה רלוונטית היא מי שהשלים את שירותו הסדיר כהגדרתו בחוק שירות ביטחון. מטרת הצעת החוק לאפשר ללוחם ששוחרר לפני תום השירות כהגדרתו בחוק בשל פציעה עקב מילוי תפקידו, יהיה זכאי לרישיון, על מנת למנוע את העוול של לוחמים שנפצעו בפעולות לחימה, וביתר שאת במלחמת חרבות ברזל, ובשל כך סיימו את שירותם מוקדם ונמנעת מהם האפשרות לקבל רישיון להגן על עצמם ועל סביבתם.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ח בתמוז התשפ"ד (24.07.2024)

¹ ס"ח התשי"ט, עמ' 143.

² ס"ח התשמ"ו, עמ' 107.

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת צביקה פוגל
אופיר כץ

4591/25/פ

הצעת חוק בתי קברות צבאיים (תיקון מס' 5) (תיקון – תחולה למפרע), התשפ"ד–2024

1. הוספת סעיף 5 בחוק בתי קברות צבאיים (תיקון מס' 5), התשפ"ד–2024¹, אחרי סעיף 4 יבוא:
5. "תחולה למפרע. הוראות חוק זה יחולו על כבאי שנהרג בעת שירותו ועקב שירותו מיום כ"ח שבט התשע"ג (8 באוגוסט 2013)".
2. תיקון חוק בתי יד בחוק בתי יד לבנים, התשס"ז–2007², בכל מקום, אחרי "חללי מערכות לבנים" ישראל" יבוא "וכבאות והצלה".

דברי הסבר

ביום י' באדר ב' התשפ"ד (20 במרץ 2024), התקבל בכנסת חוק בתי קברות צבאיים (תיקון מס' 5), התשפ"ד–2024, אשר הסדיר, בין היתר, את קבורתם והנצחתם של לוחמי האש שנפלו בעת ועקב מילוי תפקידם. כנסת ישראל סברה כי לוחמי האש הגיבורים, אשר חרפו נפשם והגנו על מדינת ישראל ואזרחיה, ראויים לכבוד בדומה ליתר כוחות הביטחון. דע עקא, שהחוק לא נתן מענה למפרע, לאותם גיבורים שנפלו מיום הקמת הרשות, דבר שיצר מצב בלתי אפשרי בו לוחמי אש שנפלו בסמוך להגשת הצעת החוק, לא יזכו להכרה מטעם מדינת ישראל הן בקבורה והן בהנצחה ממלכתית. על כן, מוצע לקבוע כי החוק יחול למפרע, מעת הקמת הרשות הארצית לכבאות והצלה. מדובר אומנם במספר קטן של נופלים, אך כל אחד מהם הוא עולם ומלואו, ומדינת ישראל חייבת לו ולמשפחתו עד סוף כל הימים. כמו כן, מוצע לתקן בהתאם את חוק יד לבנים אשר מסדיר אף הוא את הנצחתם של חללי מערכות ישראל.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ט באייר התשפ"ד (27.05.2024)

¹ ס"ח התשפ"ד, עמ' 736.
² ס"ח התשס"ז, עמ' 462.

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1374 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 10.11.2024.

חק/1374. הצעת חוק בתי קברות צבאיים (תיקון מס' 5) (תיקון - תחולה למפרע),
התשפ"ד-2024 של חה"כ צביקה פוגל ואופיר כץ (פ/4591)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השרים יריב לוין ואיתמר בן גביר.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע שבמהלכו יגובש סיכום בין משרד הביטחון
למשרד לביטחון לאומי.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת אלעזר שטרן
גדי איזנקוט
אופיר כץ

4953/25/פ

הצעת חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (הוראת שעה – חרבות ברזל)
(תיקון – הכרה במי שנספה בפגיעת איבה כחייל שנספה במערכה), התשפ"ה–2024

הוספת סעיף 1ב2 – 1.
הוראת שעה –
חרבות ברזל

בתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד תום תוקפה של התכרזה על מצב מיוחד בעורף שניתנה ביום האמור לפי חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א–1951¹ (בחוק זה – תקופת הוראת שעה), יקראו את חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התשי"ב–1950², כך שאחרי סעיף 2ב יבוא:

1. הכרה במי שנספה 1ב2. (א) לעניין חוק זה, ייראו את מי ששירת בפגיעת איבה כחייל שנספה במערכה – הוראת שעה – חרבות ברזל

בשירות מילואים לפי סעיף 8 לחוק שירות המילואים, התשס"ח–2008³, לתקופה של 60 ימים לפחות ונספה שלא בעת שירותו כתוצאה מפגיעת איבה שארעה בתקופת הוראת השעה ובטרם חלף חודש מיום שחרורו משירות המילואים כאמור, כמי שמת תוך כדי ועקב שירות המילואים; לעניין סעיף זה, "תקופת הוראת השעה" – התקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד תום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף שניתנה ביום האמור לפי חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א–1951⁴.

¹ ס"ח התשי"א, עמ' 78.

² ס"ח התשי"ב, עמ' 162.

³ ס"ח התשס"ח, עמ' 502.

⁴ ס"ח התשי"א, עמ' 78.

(ב) לעניין חוק זה יראו חייל בשירות קבע שנספה כתוצאה מפגיעת איבה שארעה בתקופת הוראת השעה כמי שמת תוך כדי ועקב השירות אף אם החבלה אינה חבלת שירות.

(ג) לעניין חוק זה יראו חייל ששוחרר משירות סדיר ונספה כתוצאה מפגיעת איבה שארעה בתקופת הוראת השעה ובטרם חלף חודש מיום שחרורו כמי שמת תוך כדי ועקב השירות.

תיקון חוק בתי קברות צבאיים 1. בתקופת הוראת השעה יקראו את סעיף 14 לחוק בתי קברות צבאיים, התשי"ב-1950⁵, כך שאחרי פסקה (7) יבוא:

"(8) מי ששירת בשירות מילואים לפי סעיף 8 לחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008, לתקופה של 60 ימים לפחות ונספה שלא בעת שירותו כתוצאה מפגיעת איבה שארעה בתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד תום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף שניתנה ביום האמור לפי חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951⁶ (בסעיף זה – תקופת הוראת השעה), ובטרם חלף חודש מיום שחרורו משירות המילואים כאמור;

(9) חייל ששוחרר משירות סדיר ונספה כתוצאה מפגיעת איבה שארעה בתקופת הוראת השעה ובטרם חלף חודש מיום שחרורו.

דברי הסבר

מדינת ישראל מוקירה את אלה אשר שירתו את המדינה במהלך שירותם הצבאי ומכירה בחשיבותם של חיילי המילואים המהווים מרכיב חיוני בביטחון המדינה. הצעת החוק נועדה להעניק את הכבוד הראוי לאזרחים אשר שוחררו משירות סדיר או סיימו שירות מילואים פעיל או שמשרתים בשירות קבע ונרצחו בפעולת איבה במהלך מלחמת חרבות ברזל. כאות הערכה והוקרה של המדינה על תרומתם למאמץ הביטחוני ועל המחיר הכבד ששילמו במותם, מוצע להרחיב את מעגל הזכאים לפי חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התשי"ב-1950 (להלן – חוק משפחות חיילים שנספו במערכה), ולהכיר במי שנספה בפעולת איבה במהלך מלחמת חרבות ברזל כחלל צה"ל גם אם לא נספה תוך כדי ועקב השירות ובלבד ששירת 60 ימים לפחות בשירות מילואים וטרם חלף חודש מיום שחרור משירות המילואים, ולגבי חייל קבע אף אם החבלה אינה חבלת שירות. לגבי חיילים ששוחררו משירות סדיר ונספו כתוצאה מפגיעת איבה שארעה בתקופת הוראת

⁵ ס"ח התשי"ב, עמ' 258.
⁶ ס"ח התשי"א, עמ' 78.

השעה מוצע להכיר בהם לפי חוק משפחות חיילים שנספו במערכה אם טרם חלף חודש מיום שחרורם מהשירות.

להצעת החוק אין השלכה תקציבית משמעותית, כיוון שהתגמול המשתלם לפי חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970, דומה לתגמולים המשתלמים לפי חוק משפחות חיילים שנספו במערכה. כמו כן, מוצע לתקן בהתאמה את חוק בתי קברות צבאיים. הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת מיכאל מרדכי ביטון (4952/25/פ).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ו בתשרי התשפ"ה (28.10.2024)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1335 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 03.11.2024.

חק/1335. הצעת חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (הוראת שעה - חרבות ברזל) (תיקון - הכרה במי שנספה בפגיעת איבת כתייל שנספה במערכה), התשפ"ה-2024 של חה"כ אלעזר שטרן ואחרים (פ/4953)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השרים יריב לוין, יואב קיש, עמיחי שיקלי, יואב בן צור, גבי אביטל סומפולינסקי ונציגת משרד הביטחון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבועיים.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת משה טור פז
יאיר לפיד

1663/25/פ

הצעת חוק שירות ביטחון (תיקון – סיוע טיפולי לבוגרי השירות הצבאי), התשפ"ג–2023

1. הוספת סעיף 45א. בחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו–1986¹, אחרי סעיף 45 יבוא:
"זכאות למפגשים 45א. יוצא צבא ששירת כלוחם בשירותו הסדיר יהיה עם פסיכולוג זכאי למפגשים ללא תשלום עם פסיכולוג לאחר תום שירותו; בסעיף זה, "לוחם" כהגדרתו בפקודות הצבא."

דברי הסבר

בשנים האחרונות גוברת ההכרה הציבורית בצורך בתמיכה נפשית לחיילים קרביים בעקבות שירותם. הצעה זו מבקשת להעניק לכל חייל ששירת בתפקיד לוחם זכאות לתמיכה רגשית אשר תינתן לאורך מספר שנים לאחר שחרורו על ידי איש טיפול מוסמך. הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת משה טור פז (2181/24/פ).

הצעת החוק זהה לפ/2181/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ג בטבת התשפ"ג (16.01.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת
גדי איזנקוט
בנימין גנץ
מיכאל מרדכי ביטון
מתן כהנא
אורית פרקש הכהן
חילי טרופר
אלון שוסטר
פנינה תמנו

4885/25/פ

הצעת חוק קליטת חיילים משוחררים (תיקון – זכאות משרתי צבא ההגנה לישראל מקרן "ממדים ללימודים"), התשפ"ד–2024

תיקון סעיף 1א7 1. בחוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד–1994¹, בסעיף 1א7(ג)(2) –

(1) בפסקת משנה (א), במקום האמור בו יבוא :

"(א) לחייל משוחרר זכאי הזכאי למימון שכר לימוד למשך שלוש או ארבע שנים – 100% משכר הלימוד השנתי בכל אחת משנות הלימוד, לפי העניין;" ;

(2) בפסקת משנה (ב), במקום האמור בו יבוא :

"(ב) "על אף האמור בפסקת משנה (א), חייל שאינו זכאי למימון שכר הלימוד השנתי, אך שירת 85% לפחות מתקופת השירות שהוא חייב בה לפי חוק שירות ביטחון, ושירת 90% לפחות מתקופת שירותו כתומך לחימה או שירת 80% מתקופת שירותו כתומך לחימה והוכר כחייל משוחרר זכאי לעניין סעיף קטן (א) על ידי ראש אגף כוח אדם בצבא ההגנה לישראל או מי שהוא הסמיך לכך, מנימוקים מיוחדים שיירשמו, יהיה זכאי למימון שכר לימוד למשך שלוש או ארבע שנים, לפי העניין, בשיעור של 70% משכר הלימוד השנתי בכל אחת משנות הלימוד;" ;

(3) בפסקת משנה (ג), במקום האמור בו יבוא :

"(ג) "על אף האמור בפסקאות משנה (א) ו-(ב), חייל שאינו זכאי למימון שכר הלימוד השנתי, אך שירת 85% לפחות מתקופת השירות שהוא חייב בה לפי חוק שירות ביטחון, ושירת 90% מתקופת שירותו או שירת 80% לפחות מתקופת שירותו והוכר כחייל משוחרר זכאי לעניין סעיף קטן (א) על ידי ראש אגף כוח אדם בצבא ההגנה לישראל או מי שהוא הסמיך לכך, מנימוקים מיוחדים שיירשמו, יהיה זכאי למימון שכר לימוד למשך שלוש או ארבע שנים, לפי העניין, בשיעור של 50% משכר הלימוד השנתי בכל אחת משנות הלימוד";

(4) פסקת משנה (ד) – תימחק.

דברי הסבר

חוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד-1994 (להלן – החוק), מעניק לחיילים המשוחררים משירות בצבא ההגנה לישראל (להלן – צה"ל) ולמתנדבי השירות האזרחי ומשרתי השירות הלאומי אזרחי מענקים והטבות שונות, ובהם מענק השחרור, הפיקדון, סיוע נוסף לזכאים (למטרות של לימודים במכינה קדם-אקדמית או במוסד להכשרה מקצועית, דמי קיום ללומדים כאמור וכן סיוע בשכר דירה לחיילים משוחררים בודדים), וכן השתתפות במימון שכר לימוד ללומדים במוסדות להשכלה גבוהה המוכרים על יד המועצה להשכלה גבוהה, באזורי סיוע כהגדרתם בחוק, או לחיילים משוחררים המתגוררים באזורי סיוע כאמור.

החל משנת 2016 ניתן לחיילים משוחררים מצה"ל שהם לוחמים ולחיילים משוחררים מאוכלוסיות ייחודיות, סיוע נוסף, מעבר לקבוע בחוק, לצורך לימודי השכלה גבוהה, במסגרת תוכנית "ממדים ללימודים". במסגרת התוכנית, שמופעלת על ידי האגף לחיילים משוחררים במשרד הביטחון, ניתנת השתתפות במימון שכר הלימוד של חיילים משוחררים זכאים במוסדות להשכלה גבוהה, מכספי תרומות ומעזבונות המוקדים למטרה זו.

הכנסת העשרים וארבע עיגנה את תכנית "ממדים ללימודים" בחוק קליטת חיילים משוחררים ולתכנית הוקצה תקציב בתקציב הקרן לקליטת החייל המשוחרר כמשמעותה בחוק, כך שתינתן ההטבה במימון שכר הלימוד, לחיילים אשר שרתו כלוחמים. הכנסת נוכחית אף עיגנה בחוק השתתפות מלאה במימון שכר לימוד ללוחמים במוסדות להשכלה גבוהה, אך בכפוף לעמידה בתנאים המזכים. תנאים מזכים אלו קובעים כי בכל שנת לימודים יקבל החייל המשוחרר הזכאי רק 85% משכר הלימוד השנתי ובשנה האחרונה יקבל את היתרה השווה להשלמת שכר הלימוד לשלוש או ארבע שנות לימוד, לפי העניין. בנוסף, קבוצות נוספות נשארו מחוץ להסדרי החוק. הראשונה שבהן היא קבוצת החיילים תומכי הלחימה, המבצעים שירות משמעותי הדורש מהם במרבית המקרים תנאים לא רחוקים מאלו של החיילים הלוחמים, והשנייה היא שאר חיילי צה"ל, אשר רובם ככולם מהווים נדבך משמעותי בפעילותו של הצבא.

כעת, מוצע לקבוע בחוק שלושה תיקונים. התיקון הראשון מציע להסיר את התנאים המזכים המכפיפים את ההשתתפות המלאה במימון שכר לימוד ללוחמים ולקבוע כי 100% משכר הלימוד השנתי ימומן בכל שנת לימוד החל מהשנה הראשונה. התיקון השני הוא לקבוע כי החיילים תומכי הלחימה יהיו זכאים להטבות במסגרת תכנית "ממדים ללימודים", כך שיקבלו מימון לשכר הלימוד בהיקף של 70% משכר הלימוד. התיקון השלישי הוא לקבוע כי יתר חיילי צבא ההגנה לישראל, אלה שאינם משרתים כלוחמים ותומכי לחימה, יהיו גם זכאים להטבות במסגרת תכנית "ממדים ללימודים", כך שיקבלו מימון לשכר הלימוד בהיקף של 50% משכר הלימוד.

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת יואב קיש (4/25/פ), על ידי חבר הכנסת יצחק וסרלאוף (538/25/פ) (הצעת החוק הוסרה מסדר היום ביום ה' בטבת התשפ"ג (29 בדצמבר 2022)), על ידי חברת הכנסת מירב בן ארי (596/25/פ; 3795/25/פ), על ידי חבר הכנסת דוד אמסלם (1760/25/פ), על ידי חבר הכנסת אלי דלל (2009/25/פ) ועל ידי חבר הכנסת עידן רול (3612/25/פ).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ח בתמוז התשפ"ד (24.07.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת משה פסל

פ/25/4402

הצעת חוק קדימות בתור לחיילים, התשפ"ד–2024

1. קדימות בתור ללוחם בשירות סדיר או בשירות מילואים
- (א) בלי לגרוע מהוראות חוק שיווי זכויות האשה, התשי"א–1951¹, ניתן שירות ציבורי לפי תור, יספק נותן השירות הציבורי את השירות כאמור בלא המתנה בתור, ללוחם לפי פקודות הצבא, ובתוך כך לחייל מילואים בתפקיד לוחם, ורשאי נותן השירות הציבורי לדרוש תעודת לוחם.
- (ב) הוכרו על מצב מיוחד בעורף, יחולו הוראות סעיף קטן (א) גם על בני זוגם של הזכאים לקדימות בתור לפי סעיף זה.
- (ג) בסעיף זה –
- "חייל מילואים" – כהגדרתו בחוק שירות המילואים, התשס"ח–2008²;
- "מצב מיוחד בעורף" – כמשמעותו בחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א–1951³;
- "שירות ציבורי" – כהגדרתו בחוק שיווי זכויות האישה, התשי"א–1951.

דברי הסבר

הצעת חוק זו נועדה להקל על חיילי החובה וחיילי המילואים בתפקידי לוחם, במקרים שבהם מגיעים לעיתים רחוקות לביתם, ויש להם סידורים דחופים שלא אפשר להם לקבוע תור מראש בשל חוסר ודאות המאפיין את שירותם. על כן, מוצע לאפשר קדימות בתור ללוחמים בשירות סדיר או בשירות מילואים. כמו כן, מוצע להחיל את הזכאות לקדימות בתור גם על בני זוגם של לוחמים אלו, כאשר הוכרו על מצב מיוחד בעורף, לפי חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א–1951.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
א' באדר ב' התשפ"ד (11.03.2024)

¹ ס"ח התשי"א, 248.
² ס"ח התשס"ח, 502.
³ ס"ח התשי"א, עמ' 78.

מזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/930 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 17.03.2024.

חק/930. הצעת חוק קדימות בתור לחיילים, התשפ"ד-2024 של חה"כ משה פסל
(פ/4402)

יושב ראש ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השר יריב לוין ונציג משרד המשפטים.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בחודש.

הערה

טיוטת חוק

1. שם החוק המוצע
חוק מרשם האוכלוסין (תיקון מס'...)(הנפקת תעודת פטירה לגבי חטוף שפטירתו אירעה מחוץ לישראל),
התשפ"ה-2024.
2. מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים
סעיף 7 לחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965 קובע את אופן ההודעה על פטירה שארעה בישראל;
סעיף 30 לחוק המרשם קובע כי תעודת פטירה תונפק רק אם הפטירה ארעה בישראל. במסגרת מלחמת
חרבות ברזל תושבים שנחטפו נרצחו ברצועת עזה ועלה קושי בצורך להודיע על פטירתם שלא בהתאם
לדרישות החלות על פטירה בחו"ל וכן להנפיק להם תעודת פטירה אף שהפטירה ארעה מחוץ לישראל.
נמצא כי לגבי חיילים שנפלו מחוץ לישראל ישנו חוק מיוחד (חוק רישום פטירות חיילים, התשכ"ז-1967)
המאפשר הודעה על הפטירה אף אם הפטירה לא אירעה בישראל וכן הנפקת תעודת פטירה בנסיבות
אלו. בהתאם לכך, מוצע לקבוע הסדר דומה אשר יאפשר הודעה על הפטירה והנפקת תעודת פטירה לפי
חוק המרשם גם לחטופים שנרצחו בשבי מחוץ לישראל.
3. השפעת החוק המוצע על קבוצות אוכלוסייה מסוימות
לא רלבנטי.
4. השפעת תזכיר החוק המוצע על התקציב ועל התקן המנהלי של המשרד היוזם, משרדים אחרים
ורשויות אחרות.
לא רלבנטי.
5. הערות ממשרדי הממשלה:
לא התקבלו הערות לתזכיר החוק ממשרדי הממשלה.
6. עמדת היועצת המשפטית לממשלה
המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (ציבורי-מינהלי) סמך את ידיו על הצעת החוק, מההיבט
המשפטי.
7. להלן נוסח תזכיר החוק המוצע ודברי הסבר

טיוטת חוק מטעם משרד הפנים:

טיוטת חוק מרשם האוכלוסין (תיקון מס'...) (פטירה של חטוף שאירעה מחוץ לישראל), התשפ"ה-
2024

1. הוספת סעיף 39א בחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965¹, אחרי סעיף 39 יבוא:
- "פטירה של חטוף 39א (1) בסעיף זה, "חטוף" – כהגדרתו בחוק תגמולים שאירעה מחוץ לישראל
לבני משפחה של חטופים ונעדרים בפעולת איבה, התשפ"ד-2023².
- (2) על אף ההוראות לפי סעיפים 7 ו-30(ב), חטוף הרשום במרשם, שפטירתו אירעה מחוץ לישראל, יחולו לענין פטירתו ההוראות לפי החוק החלות לענין מי שפטירתו אירעה בישראל, בשינויים המחויבים."

דברי הסבר

סעיף 7 לחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965 קובע את אופן ההודעה על פטירה שארעה בישראל; סעיף 30 לחוק המרשם קובע כי תעודת פטירה תונפק רק אם הפטירה ארעה בישראל. במסגרת מלחמת חרבות ברזל תושבים שנחטפו נרצחו ברצועת עזה ועלה קושי בצורך להודיע על פטירתם שלא בהתאם לדרישות החלות על פטירה בחו"ל וכן להנפיק להם תעודת פטירה אף שהפטירה ארעה מחוץ לישראל. נמצא כי לגבי חיילים שנפלו מחוץ לישראל ישנו חוק מיוחד (חוק רישום פטירות חיילים, התשכ"ז-1967) המאפשר הודעה על הפטירה אף אם הפטירה לא אירעה בישראל וכן הנפקת תעודת פטירה בנסיבות אלו. בהתאם לכך, מוצע לקבוע הסדר דומה אשר יאפשר הודעה על הפטירה והנפקת תעודת פטירה לפי חוק המרשם גם לחטופים שנרצחו בשבי מחוץ לישראל.

מוגש על ידי שר הפנים

י"ב בחשון התשפ"ה
13 בנובמבר 2024

¹ ס"ח תשכ"ה, 270; ס"ח תשפ"ב, 881.

² ס"ח תשכ"ז, 112; ס"ח תשל"ח, 34.

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת
עודד פורר
אביגדור ליברמן
יבגני טובה
שרון ניר
יוליה מלינובסקי
חמד עמאר

4922/25/פ

הצעת חוק האזרחות (תיקון – אזרחות לבן משפחה של חלל), התשפ"ה–2024

1. תיקון סעיף 6 בחוק האזרחות, התשי"ב–1952¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 6(א), פסקה (2) – תימחק.
2. אחרי סעיף 6 לחוק העיקרי יבוא :
- "התאזרחות בן 6א. בן משפחה של חייל שנספה במערכה כהגדרתו בחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמול ושיקום), התשי"א–1950², יקבל אזרחות ישראלית על ידי התאזרחות, אף אם לא נתקיימו בו התנאים שבסעיף 5(א); בסעיף זה, "בן משפחה" – בן זוג, הורה, בן ואח."

דברי הסבר

מדינת ישראל מכירה בחוב העצום שלה כלפי אלו אשר מסרו את נפשם למען הגנתה ושמירת ביטחונה. חללי צה"ל, כוחות הביטחון וההצלה הם סמל לגבורה, הקרבה ואהבת המולדת. משפחותיהם, אשר נושאות בעול השכול, ראויות להכרת תודה מיוחדת ולתמיכה מתמשכת מהמדינה. הצעת חוק זו נועדה להעניק אזרחות ישראלית לבני משפחה מדרגה ראשונה (בן/בת זוג, הורים, אחים וילדים) של חללי צה"ל, כוחות הביטחון וההצלה אשר אינם אזרחי ישראל. בכך, אנו שואפים להנציח את זכרם של הנופלים, להקל על משפחותיהם את ההתמודדות עם האובדן הקשה מנשוא, ולאפשר להן לבנות את

¹ ס"ח התשי"ח, עמ' 191.
² ס"ח התשי"א, עמ' 253.

חייהן מחדש בישראל, המדינה שלמענה הקריבו יקיריהן את היקר מכל.
מוצע לאפשר הענקת אזרחות ישראלית לבני משפחה מדרגה ראשונה של חללי צה"ל, כוחות הביטחון
וההצלה, אשר אינם אזרחי ישראל במועד נפילת יקירם, אף אם לא התקיימו התנאים המנויים בסעיף
5(א) לחוק האזרחות, התשי"ב-1952.

החוק ישמש כסמל להכרת התודה של החברה הישראלית כלפי אלו אשר הקריבו את חייהם למענה,
ויהווה נדבך נוסף במאמץ המתמשך להכיר בחוב העצום של מדינת ישראל כלפי חללי צה"ל, כוחות
הביטחון וההצלה. הענקת אזרחות לבני המשפחה היא מתווה של כבוד והוקרה, המבטאת את הערכים
העמוקים ביותר של החברה הישראלית, וכאמור מסייעת למשפחות להתמודד עם האובדן והשכול.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ו בתשרי התשפ"ה (28.10.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת משה פסל

פ/25/4278

הצעת חוק הרשויות המקומיות (פטור חיילים, נפגעי מלחמה ושוטרים מארנונה) (תיקון – פטור

מארנונה לבית עסק של משרת בשירות מילואים פעיל) (תוראת שעה), התשפ"ד–2024

תיקון סעיף 2 1. בחוק הרשויות המקומיות (פטור חיילים, נפגעי מלחמה ושוטרים מארנונה),
התשי"ג–1953¹, בסעיף 2, בסופו יבוא:

"(3) חייל מילואים כהגדרתו בחוק שירות המילואים, התשס"ח–2008²,
המשרת שירות מילואים פעיל במהלך התקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד
(7 באוקטובר 2023) עד תום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף שניתנה
ביום האמור לפי חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א–1951³ (להלן – תקופת
המצב המיוחד), כל עוד לא הסתיימה תקופת המצב המיוחד, וכל עוד החייל
משרת שירות מילואים פעיל; והכול על נכס שאינו משמש למגורים בלבד ועד
לתקרה של 6,000 שקלים חדשים בחודש."

דברי הסבר

עם פרוץ מלחמת חרבות ברזל גויסו מעל 200,000 משרתי מילואים. חלקם בעלי עסקים שנאלצו
לעזוב את עסקיהם על מנת להגן על המולדת. מן הראוי כי מדינת ישראל תדאג שחיילי המילואים שגויסו
להגן על המדינה במהלך המלחמה לא יפגעו בשל שירותם בצבא, ותוודא שאינם משלמים תשלומי
ארנונה עבור החודשים שבהם שירתו שירות פעיל בצבא.

מטרת הצעת חוק זו לסייע למשרתי מילואים שעזבו את עסקיהם על מנת להגן על המולדת במסגרת
שירות מילואים במלחמת חרבות ברזל. לפיכך, מוצע לקבוע פטור מארנונה לבתי עסק של משרתי
מילואים, עבור כל חודש שבו הם משרתים, למשך כל תקופת המלחמה. עוד, מוצע להגביל את סכום
הארנונה עליו ניתן לקבל פטור עד לתקרה של 6,000 שקלים חדשים בחודש.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ו בשבט התשפ"ד (05.02.2024)

¹ ס"ח התשי"ג, עמ' 62.

² ס"ח התשס"ח, עמ' 502.

³ ס"ח התשי"א, עמ' 78.

מזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/1212 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 07.07.2024.

חק/1212. הצעת חוק הרשויות המקומיות (פטור חיילים, נפגעי מלחמה ושוטרים מארנונה) (תיקון - פטור מארנונה לבית עסק של משרת בשירות מילואים פעיל) (הוראת שעה), התשפ"ד-2024 של חה"כ משה פסל (פ/4278)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השר יריב לוין ונציגת משרד הפנים.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבועיים.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת שרון ניר
אביגדור ליברמן
עודד פורר
יבגני סובה
יוליה מלינובסקי
חמד עמאר

4453/25/פ

הצעת חוק הרשויות המקומיות (פטור חיילים, נפגעי מלחמה ושוטרים מארנונה) (תיקון – הנחה בארנונה למשרת בשירות מילואים פעיל) (הוראת שעה), התשפ"ד–2024

1. הוספת סעיף 3א .1 בחוק הרשויות המקומיות (פטור חיילים, נפגעי מלחמה ושוטרים מארנונה), התשי"ג–1953¹, אחרי סעיף 3 יבוא :

3א. "פטור חלקי חייל מילואים כהגדרתו בחוק שירות המילואים, למשרת בשירות מילואים פעיל – הוראת שעה
התשס"ח–2008², אשר שירת שירות מילואים פעיל במהלך התקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד תום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף שניתנה ביום האמור לפי חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א–1951³, יהיה פטור מתשלום בשיעור של 90% מארנונה שהיה חייב בה בתקופת שירותו."

דברי הסבר

ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) החלה מתקפה משולבת מרצועת עזה שכללה ירי טילים, ממרחב עוטף עזה ועד גוש דן וכן חדירת מתבלים ליישובי עוטף עזה ושדרות. בעקבות מתקפת הטרור הרצחנית הכריז שר הביטחון על מצב מיוחד בעורף מכוח סמכותו לפי סעיף 9(ג) לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א–1951, וועדת השרים לענייני ביטחון לאומי החליטה על נקיטת פעולות

¹ ס"ח התשי"ג, עמ' 62.
² ס"ח התשס"ח, עמ' 502.
³ ס"ח התשי"א, עמ' 78.

צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק יסוד הממשלה. כמו כן, צה"ל הכריז על מצב כוננות מלחמה והוחלט על גיוס מילואים נרחב, לפי סעיפים 8 ו-9 לחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008. חוק הרשויות המקומיות (פטור חיילים, נפגעי מלחמה ושוטרים מארנונה), התשי"ג-1953 (להלן – החוק), קובע פטור מלא או חלקי מתשלומי ארנונה לחיילים בשירות סדיר ולהורי חיילים, בתנאים מסוימים. עם זאת, החוק אינו מתייחס לחיילי מילואים המשרתים שירות פעיל. משרתי המילואים נושאים בנטל הביטחוני של מדינת ישראל, הן בזמן שגרה, וביתר שאת בזמן מלחמה. במהלך מלחמת חרבות ברזל, חיילי מילואים רבים נפקדים מבתיהם ומעסקיהם והרשויות המקומיות ממשיכות לגבות את תשלומי הארנונה כסדרן. בעקבות פעולות הלחימה המתמשכות במסגרת מלחמת חרבות ברזל והתגייסותם של מאות אלפי אנשים למילואים, נוצר קושי למשרתי המילואים לעמוד בהתחייבויותיהם הכלכליות. לפיכך, מוצע לקבוע פטור מתשלום ארנונה לחיילי מילואים בשיעור של 90% מהארנונה שהיו חייבים בה אילולא הפטור, זאת כחלק מהתגמול עבור עשייתם למען ביטחון מדינת ישראל. הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת ולדימיר בליאק וקבוצת חברי כנסת (פ/4285/25).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ז באדר ב' התשפ"ד (26.03.2024)

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת:

הצעת חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם) (תיקון מס' 40) (שינוי מספרי סגנים), התשפ"ה-2024

1. תיקון סעיף 14 בחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975 (להלן - החוק העיקרי), בסעיף 14(א)(1), במקום "150,000" יבוא "100,000".
2. תיקון סעיף 15א(ב) לחוק העיקרי, אחרי "כהגדרתו בסעיף 14ג לפקודת העיריות" יבוא "שעלה על 2% מתקציב הרשות המקומית, וסך הגירעון המצטבר, כהגדרתו באותו סעיף, לא עלה על 10% מתקציב הרשות המקומית".

דברי הסבר

סעיף 2 סעיף 15א לחוק קובע את המספר המרבי של סגנים שרשאים לקבל שכר ותנאי שירות מקופת הרשות המקומית בכל רשות מקומית (בסעיף קטן (א)). בסעיף קטן (ב) של אותו סעיף נקבע כי ברשות מקומית שמספר תושביה עולה על 250,000, רשאי שר הפנים לאשר על פי הצעת ראש הרשות שאישרה המועצה, כי סגן ראש רשות נוסף על האמור יהיה רשאי לקבל שכר ותנאי שירות כאמור, ובלבד שהרשות המקומית אינה מקבלת מענק כללי לאיוון בשנת הבקשה, ובשנתיים שקדמו לבקשה לא היה לה גירעון שוטף.

מוצע לתקן את הסעיף באופן שישקף נאמנה את אופן ניהול הרשות המקומית לאורך זמן. כך, מוצע לצמצם את הדרישה להיעדר גירעון שוטף כהגדרתו בסעיף 14ג לפקודת העיריות לדרישה שהגירעון השוטף לא יעלה על 2%, וכן להוסיף דרישה שלפיה סך הגירעון המצטבר בשנתיים שקדמו לבקשה לא יעלה על 10% מתקציב הרשות המקומית. ההסדר המוצע יביא בחשבון גם מגבלה סבירה לגובה של גירעון שנתי שוטף, אם קיים, וגם תקרה של היקף הגירעון שנצבר מסך התקציב הכולל, בהתעלם מאירועים חד-פעמיים שאינם מייצגים את האיתנות הפיננסית ואת התנהלותה הכלכלית של הרשות המקומית.

סעיף 1 חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975 (להלן - החוק), מסדיר מינוי סגנים לראש הרשות המקומית. בסעיף 14(א)(1) לחוק נקבע, בין השאר, כי בכלל, ברשות מקומית יהיה סגן אחד ממלא מקום לראש הרשות, ויכול שיהיו שני סגנים במקרים מסוימים כמפורט בסעיף, ובהם רשות מקומית שמספר תושביה עולה על 150,000 תושבים.

כמו כן, הרשויות המקומיות מוסמכות, מכוח הוראות אחרות בחוק ולפי התנאים הקבועים בהן, למנות סגנים נוספים, בשכר ושלא בשכר, כך שמספר הסגנים המרבי שאפשר למנות ברשות מקומית שמספר התושבים בה אינו עולה על 150,000 תושבים (ואינה רשות קולטת עלייה) הוא שלושה.

כדי לאפשר פעילות יעילה של מועצת רשות מקומית שמספר תושביה גדול יחסית, מוצע להפחית את מספר התושבים המזערי המאפשר מינוי שני סגנים לפי סעיף 14 לחוק ל-100,000. התיקון המוצע יאפשר למנות ברשות מקומית כאמור שמספר התושבים בה אינו עולה על 150,000 עד ארבעה סגנים.

יוזמים: חברי הכנסת אלי דלל, אופיר כץ, אושר שקלים, בועז ביסמוני, צגה מלקו, שלום דיניו

¹ הצעת חוק מס' פ/4611/25 (מספר פנימי: 2218124); הועברה לוועדה ביום י"א בתמוז התשפ"ד (17 ביולי 2024).
² ס"ח התשל"ה, עמ' 101; התשפ"ה, עמ' 509.

מזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/1234 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 14.07.2024 אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה וקבלה תוקף של החלטת ממשלה ביום 25.07.2024 ומספרה הוא 2058(חק/1234).

1234(חק/2058). הצעת חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם) (תיקון - שינוי מספרי סגנים), התשפ"ד-2024 של ח"כ אלי דלל ואחרים (פ/4611)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השר יריב לוין, מר שרון אפק ונציג משרד הפנים.

(פה אחד)

מ ת ל י ט י ס, בהתאם לסעיף 66 בתקנון לעבודת הממשלה – לתמוך בקריאה הטרוםית בהצעת חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם) (תיקון – שינוי מספרי סגנים), התשפ"ד-2024 של ח"כ אלי דלל ואחרים (פ/4611) כפוף לתנאים האלה:

א. המשך הליכי החקיקה יקודמו בהסכמת משרדי הפנים, האוצר ובתיאום עם משרד המשפטים.

ב. הצעת החוק תוחזר לדיון בוועדת השרים לענייני חקיקה לפני הקריאה הראשונה.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת
יאסר חוג'יראת
מנסור עבאס
ווליד טאהא
ואליד אלהואשלה
אימאן ח'טיב יאסין

פ/25/2656

הצעת חוק תאגידי מים וביוב (תיקון – חישוב תעריף דמי הקמה), התשפ"ג–2023

תיקון סעיף 103 1. בחוק תאגידי מים וביוב, התשס"א–2001¹, בסעיף 103, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) בכללים לפי סעיף קטן (א), תקבע מועצת הרשות שתעריף דמי ההקמה למערכת מים ולמערכת ביוב יחושב לפי מספר המערכות שתברה נדרשת להקים בלבד."

דברי הסבר

חוק תאגידי מים וביוב, התשס"א–2001, קובע כי מועצת הרשות הממשלתית למים וביוב מוסמכת לקבוע כללים לחישוב עלויות של שירותי מים וביוב. מתוקף סמכותה, מועצת הרשות הממשלתית למים וביוב קבעה את כללי תאגידי מים וביוב (דמי הקמה למערכות מים ולמערכות ביוב), התשע"ה–2015 (להלן – הכללים), ועל בסיס הכללים נקבעים תעריפי עלות הקמת מערכות מים וביוב (להלן – דמי הקמה). סעיף 5 לכללים קובע את אופן חישוב תעריף דמי ההקמה לפי מטר רבוע לבניה. דמי ההקמה מגיעים לסכומים של עשרות אלפי שקלים חדשים מסיבה שאינה מוצדקת, שכן עלות הקמת מערכות הביוב והמים זהה עבור תאגיד המים והביוב המקיים, ללא קשר לגודל הבית. לפיכך, מוצע לקבוע כי התעריף לא יחושב לפי שטח לבנייה אלא לפי כמות המערכות שנדרש תאגיד מים וביוב להתקין.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ו' באדר התשפ"ג (27.02.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת ינון אזולאי
שלום דנינו
אופיר כץ

פ/25/4989

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – תגמול מילואים לעובד עצמאי) (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ה–2024

- תיקון סעיף 273 – 1. בתקופה שמיום פרסומו של חוק זה ועד יום יא' בטבת התשפ"ו (31 בדצמבר 2025) (להלן – תקופת הוראת השעה), יקראו את סעיף 273(א)(1) בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995¹, כך:
- "(א) (1) שכר העבודה הרגיל לעובד לעניין סעיף 272, הוא סכום ההכנסה בעד רבע השנה שקדם ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים (בסעיף זה – רבע השנה); חל פיצוי לאחר חודש שבתקופת רבע השנה, תוגדל ההכנסה בעד אותו חודש בשיעור הפיצוי שחל לאחריו ועד סיום תקופת השירות;
- (2) ההכנסה הממוצעת לעובד עצמאי לעניין סעיף 272 היא ההכנסה ששימשה יסוד לחישוב דמי הביטוח בעד רבע השנה שקדם ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים או ההכנסה ששימשה יסוד לחישוב דמי הביטוח בעד רבע השנה בשנתיים שקדמו ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים, לפי הגבוה מביניהן;
- (3) סכום ההכנסה המתקבל כאמור בפסקה (1) או (2) יחולק ב-90."
2. תחולה הוראות סעיף 273 לחוק העיקרי כנוסחו בחוק זה יחולו בעד שירות מילואים שהחל בתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד ליום יא' בטבת התשפ"ו (31 בדצמבר 2025).

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

דברי הסבר

מטרת הצעת החוק לתקן את האופן בו מחושב תגמול לעצמאים ועצמאיות שמשרתים במילואים, כך שגובה תגמול המילואים לא ייפגע משינויים בהיקף עבודתם במהלך מלחמת חרבות ברזל. כיום, תגמול מילואים לעצמאי מהמוסד לביטוח לאומי, מחושב על סמך שומה שנתית, כך שעובד עצמאי שמקבל כעת דמי מילואים, ועקב היעדרותו פחתו הכנסות העסק לעומת הבסיס לפיו שילם מקדמות למוסד לביטוח לאומי, יידרש להשיב למוסד לביטוח לאומי את ההפרש. מכאן שדרך החישוב כיום מפלה לרעה עצמאים במילואים ומייצרת חוסר ודאות מאחר ורק כאשר יתבררו תוצאות העסק הממוצעות בשנה המדוברת הוא ידע מה חישוב התגמול הסופי.

כדי שהירידה בהיקף עבודתם של משרתי המילואים עקב המלחמה לא תשפיע על גובה תגמול המילואים שהם מקבלים, מוצע, כהוראת שעה לגבי שירות מילואים שהחל בתקופה שמ-7 באוקטובר 2023 עד 31 בדצמבר 2025. לשנות את בסיס החישוב של תגמול המילואים לגבי עובד עצמאי כך שהכנסה הממוצעת שלפיה ייקבע שיעור התגמול ליום תהיה ההכנסה ששימשה יסוד לחישוב דמי הביטוח בעד רבע השנה שקדם ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים או ההכנסה ששימשה יסוד לחישוב דמי הביטוח בעד אחד מהרבעונים בשנתיים שקדמו ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים, שבו הייתה ההכנסה הגבוהה ביותר, לפי הגבוה.

הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת יצחק קרויזר

(4927/25/פ).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י' בחשוון התשפ"ה (11.11.2024)

הכנסת העשרים ותמש

יזם: חבר הכנסת מיכאל מרדכי ביטון

פ/25/1628

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – השוואת קצבת אזרח ותיק וקצבת נכות לשכר מינימום),

התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 1 בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995 (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1, אחרי ההגדרה "שירות לאומי" יבוא:
- "שכר המינימום" – שכר מינימום לחודש כהגדרתו בחוק שכר מינימום;".
2. תיקון סעיף 200 בסעיף 200(א) לחוק העיקרי –
- (1) במקום הרישה עד המילה "ושנקבעה" יבוא "נכה יחיד שנקבעה", ובמקום "ששיעורה הוא צירוף השיעורים האלה מקצבת יחיד מלאה כמשמעותה בסעיף קטן (ב)" יבוא "שסכומה הוא צירוף כל אלה";
- (2) בפסקה (1), במקום "107%" יבוא "סכום השווה לשכר המינימום";
- (3) בפסקה (2), אחרי "20.6%" יבוא "מקצבת יחיד מלאה כמשמעותה בסעיף קטן (ב)";
- (4) בפסקה (3), אחרי "21.40%" יבוא "מקצבת יחיד מלאה כמשמעותה בסעיף קטן (ב)".
3. תיקון סעיף 202 בסעיף 202 לחוק העיקרי –
- (1) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ב) על אף האמור בסעיפים 200 ו-201, נכה שהכנסתו הכוללת עלתה על סכומים כמפורט להלן, ינוכו מהחלק מהקצבה המגיע לו לפי סעיף 200(א)(1), או מהחלק מהקצבה החלקית לפי סעיף 201 המחושב ביחס לקצבה לפי סעיף 200(א)(1), ניכויים בשיעורים שלהלן, לפי העניין:

(1) נכה שהכנסתו הכוללת עולה על פעמיים שכר המינימום ואינה עולה על שלוש פעמים שכר המינימום – ניכוי בשיעור 20%;

(2) נכה שהכנסתו הכוללת עולה על שלוש פעמים שכר המינימום ואינה עולה על ארבע פעמים שכר המינימום – ניכוי בשיעור 40%;

(3) נכה שהכנסתו הכוללת עולה על ארבע פעמים שכר המינימום ואינה עולה על חמש פעמים שכר המינימום – ניכוי בשיעור 60%;

(4) נכה שהכנסתו הכוללת עולה על חמש פעמים שכר המינימום – ניכוי בשיעור 80%."

(2) סעיף קטן (ג) – בטל;

(3) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) לעניין סעיף זה, "הכנסה כוללת" – הסכום הכולל של ההכנסה של המבוטח בצירוף הקצבה המשולמת לו לפי סעיף 200(א) או 201."

תיקון סעיף 244 4. בסעיף 244 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (א), במקום "בשיעור של 17.7% מהסכום הבסיסי" יבוא "בסכום השווה לשכר המינימום".

תיקון סעיף 245 5. בסעיף 245 לחוק העיקרי –

(1) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), אם עלתה הכנסתו הכוללת של המבוטח על סכומים כמפורט להלן, ינוכו מקצבת אזרח ותיק המשולמת לו לפי סעיף 244(א) ניכויים בשיעורים כלהלן, לפי העניין:

(1) מבוטח שהכנסתו הכוללת עולה על פעמיים שכר המינימום, ואינה עולה על שלוש פעמים שכר המינימום – ניכוי בשיעור 20%;

(2) מבוטח שהכנסתו הכוללת עולה על שלוש פעמים שכר המינימום ואינה עולה על ארבע פעמים שכר המינימום – ניכוי בשיעור 40%;

(3) מבוטח שהכנסתו הכוללת עולה על ארבע פעמים שכר המינימום ואינה עולה על חמש פעמים שכר המינימום – ניכוי בשיעור 60%;

(4) מבוטח שהכנסתו הכוללת עולה על חמש פעמים שכר המינימום – ניכוי בשיעור 80%.”;

(2) בסעיף קטן (ג), אחרי ההגדרה “הכנסה” יבוא:

”הכנסה כוללת” – הסכום הכולל של ההכנסה של המבוטח בצירוף הקצבה המשולמת לו לפי סעיף 244(א).”.

תיקון סעיף 247 א 6. בסעיף 247א לחוק העיקרי, במקום הסיפה החל במילה “ההפרש” יבוא “1% מהסכום הבסיסי”.

ביטול לוח ח'1 7. לוח ח'1 לחוק העיקרי – בטל.

ד ב ר י ה ס ב ר

כיום במדינת ישראל, קצבאות אזרחים ותיקים ונכים עומדות על סכומים הנמוכים בהרבה משכר המינימום. יתירה מכך, נכה שיש לו הכנסות נוספות על הקצבה לה זכאי מכוח חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ”ה–1995, מנוכים מסכום הקצבה שלו סכומים שונים המביאים למצב שבו שכרו החודשי הכולל נפגע משמעותית. התנהלות זו, גוררת פגיעה קשה בערך השוויון ובזכותו של אדם לכלכל את עצמו ולחיות בכבוד, כשאר אזרחי מדינת ישראל.

מוצע לקבוע כי הכנסתם של אזרחים ותיקים ונכים הזכאים לקצבה מהביטוח הלאומי בהתאם לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ”ה–1995, לא תפחת משכר המינימום הקבוע בחוק. יתרה מכך, על מנת לעודד יציאה לעבודה מצד אחד ולהקצות משאבים גדולים יותר לאלו הזקוקים לכך מצד שני, הצעת החוק קובעת מנגנון דיפרנציאלי לגובה הקצבה. למעשה, מוצעת קצבה אוניברסלית, שלה יהיו זכאים כלל האזרחים הוותיקים והנכים בישראל, אשר תעמוד על 20% משכר המינימום. מדרגות הקצבה בין 20% ל-100% שכר המינימום יהיו כדלהלן: מבוטח שהכנסתו הכוללת פחותה מ-5 פעמים שכר המינימום יהיה זכאי לקצבה של 40% משכר המינימום. מבוטח שהכנסתו הכוללת פחותה מ-4 פעמים שכר המינימום יהיה זכאי לקצבה של 60% משכר המינימום. מבוטח שהכנסתו הכוללת פחותה מ-3 פעמים שכר המינימום יהיה זכאי לקצבה של 80% משכר המינימום. מבוטח שהכנסתו הכוללת פחותה מפעמיים שכר המינימום יהיה זכאי לקצבה מלאה של 100% שכר המינימום.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת שלמה קרעי (פ/1895/24), ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת שלמה קרעי (פ/783/25) ועל ידי חבר הכנסת איימן עודה וקבוצת חברי הכנסת (פ/1173/25).

הצעת החוק זהה לפ/1895/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו”ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ”ג בטבת התשפ”ג (16.01.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת גלית דיסטל אטבריאן

פ/25/4410

הצעת חוק גיל פרישה (הורה שילדו נפטר) (הוראת שעה) (תיקון – הפיכת הוראת שעה להוראה קבועה), התשפ"ד-2024

- שם החוק 1. בחוק גיל פרישה (הורה שילדו נפטר) (הוראת שעה), התשע"ח-2017¹ (להלן – החוק העיקרי), בשם החוק, המילים "הוראת שעה" – יימחקו.
- תיקון סעיף 7 2. בסעיף 7(א) לחוק העיקרי, המילים "והוא יעמוד בתוקפו שמונה שנים מיום תחילתו" – יימחקו.

דברי הסבר

בהתאם לחוק גיל פרישה, התשס"ד-2004 (להלן – החוק), החל מגיל 67 רשאי מעסיק לחייב עובד לפרוש מעבודתו בשל גילו. חוק גיל פרישה (הורה שילדו נפטר) (הוראת שעה), התשע"ח-2017, קובע כי מעסיק של יותר מ-25 עובדים, לא יחייב עובד שילדו נפטר ומועסק במשך שבע שנים לפחות בתכופ לפני הגיעו לגיל פרישת חובה לפרוש מעבודתו בשל גילו, למשך ארבע שנים מהגיעו לגיל הפרישה. החוק קובע מספר מקצועות שעליהם לא תחול הוראה זו.

החוק נקבע כהוראת שעה שהוארכה כמה פעמים כך שיחול למשך שמונה שנים בסך הכל מכניסתו לתוקף. הצעת חוק זו מציעה להפוך את הוראת השעה להוראה קבועה. במסגרת הוראות סעיף 7(ב) לחוק שבוטל במסגרת תיקון מס' 2 לחוק, המשרד לשוויון חברתי ערך מחקר לבחינת יישומו והשפעתו של החוק על סוגיות הנובעות מהעסקת הורים שילדם נפטר. המחקר הורכב מסקר בקרב ההורים ומראיונות עם מעסיקים, שהשיבו לו 133 הורים ושבעה מעסיקים. ממצאי הסקר הראו כי כ-70% מההורים נשארו או מעוניינים להישאר במקום עבודתם לאחר גיל פרישת חובה. הסיבות שהוזכרו לכך הן מגוונות, וביניהן תחושת משמעות (75%), סיבה לצאת מהבית (66%), העבודה סייעה לחשוב פחות על האובדן (56%), וכן רצון להמשיך לעבוד מסיבות כלכליות (54%). לפי הערכות המשרד לשוויון חברתי, בשנים 2020 ו-2021, הקבוצה עליה חל החוק עמד על כ-5,300 אזרחים ותיקים. משהושלמה תקופת בחינת היישום של החוק, בחינה שהצביעה על משמעותו הרבה בקרב האזרחים הוותיקים, מוצע כעת להפוך את הוראות החוק להוראה קבועה.

הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברת הכנסת מירב כהן (פ/25/3708).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
א' באדר ב' התשפ"ד (11.03.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יזום : חבר הכנסת שלום דנינו

4590/25/פ

הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון – ניפוק תכשיר מרשם שניתן במרשם אלקטרוני או ידני בתנאי הסדר בכל בתי המרקחת), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 21ד בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד–1994¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 21ד –
- (1) בסעיף קטן (א), המילים "ובכלל זה לבית מרקחת שאינו נותן שירותים לקופת החולים לפי סעיף 23 (בסעיף זה – הסדר)" – יימחקו ;
- (2) בסעיף קטן (ו), פסקה (2) – תימחק ;
- (3) סעיף קטן (ז) – בטל.
2. הוספת סעיף 21ה אחרי סעיף 21ד לחוק העיקרי יבוא :
- "ניפוק תכשיר מרשם שניתן במרשם אלקטרוני או ידני בתנאי הסדר בכל בתי המרקחת
- (א) קופת חולים תתקשר עם כל בתי המרקחת המנפקים תכשירי מרשם, בהסכם אחיד בתנאים זהים לתנאי ההסדר שיש לקופה עם בתי מרקחת שנותנים לה שירותים לפי סעיף 23, לשם ניפוק תכשירים כאמור.
- (ב) הוראות סעיף קטן (א) יגברו על כל הוראה אחרת בחוק זה שעניינה מתן שירותים למבוטחי קופת חולים על ידי בתי מרקחת שהם נותני שירותים של הקופה.
- (ג) בתי המרקחת יתקשרו בהסכם כאמור בסעיף קטן (א) עם קופות החולים, למעט אם הם אינם מנפקים תכשירי מרשם."

¹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 156.

תיקון פקודת הרוקחים 3. בפקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ"א-1981 –

(1) בסעיף 19, סעיף קטן (ב) – בטל;

(2) סעיף 27א – בטל.

דברי הסבר

על מנת לאפשר לחברי קופות החולים לרכוש תרופות מרשם במחיר מסובסד בכל בית מרקחת על פי בחירתם, בתנאים זהים לאלו שבהן נמכרת התרופה בבית המרקחת של קופת חולים או בבית מרקחת שבהסדר עם הקופה, מוצע לקבוע כי הקופה תאפשר למבוטח לממש מרשם בכל בית מרקחת. קופות החולים נמצאות בהסדרים למתן שירותים עם מספר רב של בתי מרקחת. בפועל, קופות החולים בוחרות עם מי מבתי המרקחת להיקשר בהסדר, על פי שיקולים כלכליים שאינם שמים את טובת המבוטח בראש מעייניהם.

יתרה מכך, לאור מצוקת הרוקחים המתמשכת, חלק מקופות החולים, והכללית בראשן, לא מצליחות לפתוח את כל בתי המרקחת שלהן בכל שעות הפתיחה הרגילות ומצמצמות את שירותי הרוקחות לציבור, בעוד הן מסרבות לעבוד עם בתי מרקחת בהם עובדים רוקחים שיש בידם אפשרות לשרת את כלל הציבור.

מדובר בניצול לא יעיל של משאב ציבורי הנמצא במחסור תוך פגיעה בציבור.

תיקון מס' 63 לחוק ביטוח בריאות ממלכתי התשנ"ד-1994, משנת 2018 שאפשר כיבוד מרשם אלקטרוני בכלל בתי המרקחת לא פגע כלכלית בקופות החולים, בניגוד לאזהרות של קופות החולים טרם אישור התיקון.

באותה המידה, יש להניח כי אישור תיקון זה לא יגרום לפגיעה כלכלית בקופות החולים ובתי המרקחת וייתכן כי אף יביא להתייעלות מערך ניפוק שירותי הרוקחות, לטובת הציבור כולו ולטובת הקופה הציבורית.

מאחר וכל ההתחשבות בין קופות החולים לבתי המרקחת נעשית כיום במערכות מקוונות, התיקון המוצע לא אמור להוות נטל כלכלי או קושי כלשהו למערכות הקופות.

בכל הנוגע לקופות חולים כללית, הפועלת עם בתי המרקחת שבהסדר עמה בשיטת הקונסיגנציה, אין לקופה כל קושי לפעול אל מול כלל בתי המרקחת בשיטה הנהוגה על ידי קופות החולים מכבי, מאוחדת ולאומית, וככל והיא תידרש לזמן התארגנות של כמה חודשים, אין כל מניעה לאפשר זאת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ט באייר התשפ"ד (27.05.2024)

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 35, עמ' 694.

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1164 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 30.06.2024 .

חק/1164. הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון - ניפוק תכשיר מרשם שניתן במרשם אלקטרוני או ידני בתנאי הסדר בכל בתי המרקחת), התשפ"ד-2024 של חה"כ שלום דנינו (פ/4590)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השרים יריב לוין ויואב בן צור ונציגת משרד הבריאות.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בחודש.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת
אורית פרקש הכהן
ינון אזולאי
יצחק קרויזר
מירב בן ארי
נעמה לזימי
אופיר כץ
אלי דלל

פ/25/4348

הצעת חוק לייצוב מחירי מצרכים בעת חירום, התשפ"ד-2024

הגדרות

1. בחוק זה –

"אדם קשור", לתאגיד – כל אחד מאלה:

(1) אדם השולט בתאגיד;

(2) תאגיד הנשלט בידי אדם כאמור בפסקה (1);

(3) תאגיד הנשלט בידי מי מהאמורים בפסקאות (1) ו-(2);

"בעל שליטה" – יכולת לכוון, במישרין או בעקיפין, פעילותו של תאגיד; בלי לגרוע מכלליות האמור, חזקה על אדם שהוא בעל שליטה בתאגיד –

(1) אם הוא מחזיק ביותר ממחצית הזכות להצביע באסיפה הכללית של חברה או באורגן מקביל לאסיפה כללית של תאגיד אחר, או מהזכות למנות דירקטורים בחברה או מהזכות למנות בעלי תפקידים דומים בתאגיד שאינו חברה;

(2) אם הוא מחזיק בזכות למנות בתאגיד מנהל כללי;

(3) אם הוא מחזיק ביותר משלושים אחוזים מזכות בתאגיד, ואין אדם אחר המחזיק יותר ממחצית מאותה זכות;

(4) אם הוא מחזיק ביכולת למנוע קבלת החלטה עסקית מהותית בתאגיד, זולת אם יכולת זו נובעת מהסכס בדבר הלוואה שנתן תאגיד בנקאי במהלך עסקיו הרגילים, או אם היא ניתנה לצורך הגנת מיעוט מקובלת בתאגיד; וכן חזקה על אדם הנהנה בנאמנות שהוא בעל שליטה בנכסיה, למעט אם הוא מחזיק ביחידה בקרן נאמנות שחל עליה חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994¹;

"העלאת מחיר" – העלאת מחירי מצרכי יסוד, במישרין או בעקיפין, לרבות בדרך של הפחתת הכמות המסופקת או הנארזת, ולרבות בדרך של שינוי בתנאי הסחר או האספקה;

"ועדת המחירים" – הוועדה הפועלת על פי חוק הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ו-1996²;

"חוק התחרות הכלכלית" – חוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988³;

"חנות" – מקום לממכר קמעונאי של מזון ומוצרי צריכה, לרבות חנות מקוונת, ובלבד שמתקיימים לגביו כל התנאים המפורטים להלן, ויראו לעניין זה כמה נקודות מכירה כחנות אחת אם קמעונאי אחד מחזיק בהן במתחם אחד:

(1) כל אלה נמכרים בו דרך קבע: ירקות ופירות טריים, חלב ומוצריו, ומוצרי ניקיון;

(2) יותר ממחצית ממחזור המכירות בו הוא ממכירת מזון;

"הממונה" – כהגדרתו בחוק התחרות הכלכלית;

"מצרך" – מזון וכל מוצר אחר הנמכר בחנות, למעט מוצרי חשמל, מוצרי טקסטיל, ציוד משרדי, כלי בית, ספרים ועיתונים;

"מצרך יסוד" – מצרך בסיסי הנמכר בחנות, והנמנה על רשימת המצרכים המפורטים בתוספת;

"ספק" – מי שמספק לקמעונאי או באמצעות קמעונאי, במישרין או באמצעות מפיץ, מצרכים ובכלל זה מצרכי מותג פרטי, לרבות מפיץ של מצרכים כאמור, וכל אדם קשור לאלה;

¹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 308.
² ס"ח התשנ"ו, עמ' 192.
³ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128.

"ספק גדול" – ספק שמתחזור המכירות שלו לקמעונאים, או באמצעות קמעונאים, בישראל, בשנת הכספים הקודמת, עלה על 350 מיליון שקלים חדשים, או ספק שהוא בעל מונופולין כמשמעותו בסעיף 26 לחוק התחרות הכלכלית;

"סל תשומות" – מכלול התשומות הישירות המשמשות בייצור או ביבוא של מוצר ובאספקתו;

"קמעונאי" – אדם המחזיק בחנות, וכן כל אדם קשור אליו;

"תקופת חירום" – כל אחת מאלה:

(1) תקופת תוקפה של הכרזה על מצב מיוחד בעורף לפי סעיף 99

לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951⁴;

(2) תקופת תוקפה של הכרזה על אירוע חירום אזרחי לפי סעיף 90

לפקודת המשטרה, התשל"א-1971⁵.

2. איסור העלאת מחירים
על אף האמור בכל דין, בתקופת חירום, ספק גדול וקמעונאי לא יעלו את מחירי מצרכי היסוד שהם מספקים לציבור, אלא בהתאם להוראות חוק זה.

3. סייג לאיסור העלאת מחירים
(א) ספק המבקש להעלות מחירו של מצרך יגיש לוועדת המחירים בקשה הכוללת פירוט של סל התשומות שלו, משקלה של כל תשומה בסל כחלקה מן העלות הכוללת של ייצור המצרך ואסמכתאות המלמדות על עליית מחירה של כל תשומה הכלולה בסל, בנפרד; הבקשה תיתמך בתצהיר בעל שליטה בספק, אם ישנו, המאמת את פרטיה, לרבות כל אחת מהעליות הנטענות במחירי התשומות של אותו ספק המשמשות בייצור מצרך היסוד.

(ב) ועדת המחירים תמסור למבקש, בתוך שלושה ימי עבודה, אם דרושים או חסרים לה מסמכים או נתונים לשם דיון מלא ומושכל בבקשה.

(ג) ועדת המחירים רשאית לדרוש תצהיר תומך של אדם נוסף לשם אימות או הזמת האמור בבקשה.

(ד) ועדת המחירים רשאית להורות על קיום דיון כאמור בעל פה בפני המבקש, וכן רשאית לבקשו להביא ראיות נוספות להוכחת בקשתו.

(ה) ועדת המחירים תהיה רשאית לתת היתר זמני להעלאת מחיר אם שוכנעה כי סל התשומות של יצרן עלה בשיעור חריג, הגבוה משמעותית מ-15% וקיימת סכנה לפגיעה מהותית בספק לולא יינתן היתר כאמור.

⁴ ס"ח התשי"א, עמ' 78.
⁵ דיני מדינת ישראל התשל"א, עמ' 390.

4. ירידת מחירים במשק
בעת בחינת בקשה כאמור בסעיף 3, ועדת המחירים תביא בחשבון, בין היתר, ירידות במחירן של תשומות אחרות של הספק, אשר לא נכללו בבקשה; היה הספק יבואן של מצרכי יסוד, או יצרן המושפע בשיעור מהותי משער המטבע ביחס לתשומות הייצור שלו – תביא הוועדה בחשבון גם את השינויים שחלו בשער המטבע ביחס למדינות המוצא שמהן מיובאים מצרכי היסוד.

5. עיצום כספי
(א) מי שעשה אחד מאלה, יהיה צפוי לעיצומים כספיים בגובה של 2,000,000 שקלים חדשים או 10 אחוז ממחזור המכירות שלו, לפי הגבוה מבין השניים:

(1) העלה מחיר בניגוד להוראות חוק זה;

(2) הגיש בקשה כאמור בסעיף 3 שפרטיה מוטעים או חסרים;

(3) הרוויח רווח שלא כדין כתוצאה מהטעיה או דיווח חסר או לקוי לוועדת המחירים.

(ב) על הטלת עיצום כאמור בסעיף קטן (א) יחולו הוראות סעיפים 50 עד 55 לחוק התחרות הכלכלית, בשינויים המחויבים.

6. הוראות מעבר
בבחינת בקשות לפי סעיף 3 רשאית ועדת המחירים להביא בחשבון גם העלאות מחירים שביצע הספק לפני יום תחילתו של חוק זה.

תוספת

(סעיף 1, ההגדרה "מצרך יסוד")

1. קמח;
2. אורז;
3. סוכר;
4. ביצים (למעט ביצים אורגניות וביצי חופש);
5. חלב לסוגיו;
6. מוצרי חלב מהסוגים האלה: גבינה לבנה לסוגיה; גבינה צהובה לסוגיה; מעדני חלב;
7. לחם לסוגיו;
8. שמן לסוגיו;
9. ירקות מן הסוגים האלה: תפוחי אדמה, מלפפונים, עגבניות, בצל, גזר;
10. פירות מן הסוגים האלה: בננות, תפוחים;

11. עוף וחזה עוף;
12. אבקות מרק לסוגיהן;
13. אבקת כביסה;
14. טמפונים, תחבושות ומוצרי היגיינה נשית אחרים לסוגיהם;
15. חיתולים לתינוקות;
16. תחליפי חלב לתינוקות;
17. נייר טואלט;
18. שימורי טונה;
19. שימורי תירס;
20. רסק עגבניות.

דברי הסבר

בכ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) נפתחה מתקפת טרור רצחנית מרצועת עזה על מדינת ישראל, בעקבותיה הוכרזה מלחמת "חרבות ברזל". בעקבות המלחמה הכריז שר הביטחון על "מצב מיוחד" בעורף לפי סעיף 9ג(ב) לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951.

המצב הביטחוני הייחודי הביא איתנו חוסר וודאות כלכלית בקרב צרכנים, עלייה בביקוש לצד קשיי אספקה וכוח אדם אצל מעסיקים. על כן, היינו עדים בחודשים האחרונים לתופעות כמו מחסור זמני במוצרים מסוימים, אתגרים בייצור ואספקה, עלייה בביקוש בחלק מהמוצרים ושינויים תכופים במחירים. למעשה, כבר בשבועות הראשונים שלאחר פרוץ המלחמה, עלה החשש שקמעונאים מנצלים בהלה וזינוק בביקוש למוצרים מסוימים עקב הוראות פיקוד העורף להצטייד במים, מוצרים יבשים ושימורים.

חלק מרשתות השיווק העלו בשבוע הראשון שלאחר המלחמה את המחירים ב-6.8% ו-4.5% בהתאמה בקטגוריות של מצרכי יסוד מסוימים עם עלייה של כמעט 20% בחלק מהמוצרים. בשבוע הראשון של דצמבר דווח כי רשתות קמעונאות ביצעו עלייה נוספת של כ-3.9% במחירי המזון וטואלטיקה, כאשר חלק מהן מובילות בשיעור העלאה גבוה אף יותר (7.9% ו-6.3% בהתאמה). הקטגוריות המובילות בהן דווחו העלאות הן פירות וירקות משומרים וטבעיים (51% עלייה), דברי לחם מאפים וחיטופים (23%), קוסמטיקה (17%).

גל נוסף ומשמעותי של העלאת מחירים בוצע על ידי יצרני וספקי המזון בינואר השנה. חברות גדולות ומובילות כמו שטראוס, שסטוביץ, ויסוצקי, סוגת, ויליפוד הודיעו על העלאת מחירים שמגיעות ל-15% ו-25% על חלק מהמוצרים.

גם הסברים של התייקרות התשומות, עלייה בשכר בעבודה או שינויי שער חליפין אינם מניחים את הדעת. לפי בדיקות שונות שנעשו, כולל כזו של המכון הישראלי לתכנון כלכלי, רוב התשומות החקלאיות

ירדו בתצי השנה האחרונה בשיעור של כ-13%, בניגוד לטענות על עלייה משמעותית בתשומות המזון. גם שערי החליפין גילמו הטבה בתנאי היבואנים כאשר השקל התחזק בכ-6% מול הדולר, ו-2% מול היורו מאז תחילת המלחמה. עליית השכר הממוצע במשק גם לא יכולה לחסביר את ההתייקרות, שכן היא מהווה רכיב לא משמעותי (ככל הנראה פחות מ-5%) מסך היקף הפעילות של היבואנים. נותר רק להסיק כי קמעונאי המזון ניצלו את הבהלה וחוסר מיקוד תשומת הלב של הציבור בעת מלחמה על מנת להעלות מחירים. לבסוף, יש לציין כי באופן עקבי כאשר יצרן המזון נהנה מהוזלה בתשומות, אין זה מיתרגם להורדת מחיר עבור הצרכן.

במקומות שונים בעולם קיימים חיקוקים המתייחסים לעליית מחירים במהלך מצב חירום, ובכלל זה במצב של רעידת אדמה, שיטפון, שריפה, התפרעות, סערה, בצורת, מחלה של צמחים או בעלי חיים, התפרצות מחלה או מגיפה, אסון טבע, מלחמה, או מבצע צבאי. מודלים שונים בעולם התייחסו לגביית או העלאת מחירים בעתות חירום או במצבים מיוחדים כאל הפרה, ובכלל זה נקבעו הפרות לעניין זה במדינות שונות בארה"ב ובהן בקונטיקט, פלורידה, ג'ורג'יה, איידהו, ניו יורק וצפון קרוליינה. חיקוקים אלו נחקקו כאמור מתוך הבנה כי במהלך מצבי חירום כאמור, ישנו חשש שחלק מהסוחרים, מהיבואנים ומהיצרנים ינצלו את הנסיבות באופן לא הוגן כדי לגבות או להעלות מחירים של מוצרים ושירותים שונים.

על אף התפיסה הכלכלית לפיה תמחור של מוצרים צריך להיעשות באמצעות מנגנון ההיצע והביקוש, הניסיון מעיד כי במצבי חירום יש צורך בהתערבות רגולטורית שמטרתה מניעת גביית או העלאת מחירים העולים על התמורה המקובלת.

לאור האמור, מוצע לקבוע כי במהלך תקופת חירום, ספק גדול וקמעונאי לא יעלו את מחירי מצרכי יסוד המנויים בתוספת לחוק, בין היתר, קמת, סוכר ואורז, אלא באישור ועדת המחירים. בנוסף, מוצע לקבוע כי יוטל עיצום כספי משמעותי על ספק גדול או קמעונאי שהפרו את הוראות חוק זה.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ז באדר א' התשפ"ד (26.02.2024)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר 1339/חק של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 03.11.2024 .

חק/1339. הצעת חוק לייצוב מחירי מצרכים בעת חירום, התשפ"ד-2024 של ה"כ
אורית פרקש הכהן ואחרים (פ/4348)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השרים יריב לוין ועמיחי שיקלי ונציגת משרד הכלכלה
והתעשייה.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבועיים.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת אליהו רביבו

4901/25/פ

הצעת חוק מס ערך מוסף (תיקון – פטור ממס על תשר), התשפ"ה–2024

1. תיקון סעיף 7 בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו–1975¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 7(1), בסופו יבוא "ולמעט תשר שמקבל שירות שילם לעוסק עבור שירות שניתן לו על ידי עובדו של העוסק".
2. תיקון סעיף 31 בסעיף 31 לחוק העיקרי, אחרי פסקה (5) יבוא: "6) תשר שמקבל שירות שילם לעוסק עבור שירות שניתן לו על ידי עובדו של העוסק".

דברי הסבר

כמקובל במדינת ישראל בפרט ובמדינות המערב בכלל, נהוג לתת תשר (טיפ) על שירות במסעדה או בפאב כאשר גובה התשר תלוי באיכות השירות ובנורמות החברתיות. תשר ניתן באופן וולונטרי וכפי שנקבע במסגרת פסקי הדין "ספארי הולדינגס" (ע"א 476/87), "אסתר כהן" (דנג"ץ 5967/10) ו"נייט קופי" (ע"מ 11572-07-10), הוא אינו מהווה תקבול בידי בית העסק.

חוק מס ערך מוסף, התשל"ו–1975, קובע את הכללים לגביית וחישוב המס על עסקאות של מכירת טובין ושירותים בישראל. סעיף 7 בחוק מתייחס ל"מחיר" לצורך חישוב מחזור עסקאותיו של העוסק לצרכי מע"מ. הסעיף מגדיר מה כלול במחזור העסקאות של העוסק לצורך חישוב המע"מ.

הצעת החוק מבקשת לקבוע כי תשר לא ייחשב כחלק מה"מחיר" לצורך חישוב המע"מ של בית העסק, בתנאי שהוא ניתן באופן וולונטרי, לטובת שירות שנתן עובד שכיר ללקוח במסעדה, בית קפה, פאב, בית מלון, אולם אירועים וכיוצ"ב ולא כלול בחשבון שמופק ללקוח ע"י בית העסק וזאת ללא קשר לאמצעי התשלום באמצעותו הם משולמים.

התיקון המוצע יספק בהירות משפטית לגבי מעמדו של התשר וימנע מחלוקות עתידיות בין העוסקים והמלצרים לבין רשויות המס. יובהר כי ההצעה כאמור מבטאת שמירה על הסטטוס קוו המתקיים בפועל ואת המצב המשפטי הקיים כיום כפי שנקבע בפסיקות בג"ץ ולכן אין לתיקון זה עלות תקציבית.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברת הכנסת שרון מרים השכל (פ/320/24 ; פ/650/25).

הצעת החוק זהה לפ/650/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ו בתשרי התשפ"ה (28.10.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת שרן מרים השכל

2599/25/פ

הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (שינוי הקריטריונים ליישוב מוטב), התשפ"ג–2023

תיקון סעיף 11 1. בפקודת מס הכנסה¹, בסעיף 11(א), בהגדרה "יישוב מוטב", פסקה (3) – תימחק.

דברי הסבר

בהצעת חוק זו מוצע לתקן את סעיף 11 לפקודת מס הכנסה, לעניין תנאי הסף של יישוב מוטב. כיום, כדי שיישוב יהיה זכאי להטבת מס, עליו להיות יישוב מוטב. יישוב מוטב לפי סעיף 11 לפקודה הוא יישוב שב-31 בדצמבר שלפני שנת המס שלגביה ניתן הזיכוי מתקיימים בו כל אלה: (1) הוא יישוב סמוך לגבול או יישוב שדירות המגורים שבתחומו שוכנות במיקום גאוגרפי כקבוע בסעיף; (2) אוכלוסייתו מונה פחות מ-85 אלף תושבים; (3) הוא משויך לאשכול 8 או לאשכול נמוך יותר במדרג החברתי-כלכלי או שהוא סמוך לגבול; (4) הקמתו אושרה על פי כל דין; (5) הניקוד הכולל שלו הוא 25 נקודות לפחות. בהצעת חוק זו מוצע למחוק את פסקה (3) לעניין השיוך לאשכול 8 במדרג החברתי-כלכלי או נמוך ממנו.

התכלית של סעיף 11 לפקודה היא למנוע עזיבתם של תושבים מבוססים ואף למשוך תושבים ממעמד סוציו אקונומי גבוה שגרים במרכז הארץ אל אזורי הפריפריה. תנאי הסף המגביל את מתן ההטבות מעבר לאשכול 8 במדרג החברתי-כלכלי בפועל, גורע את היישובים החזקים, ועלול להוות בלם להתפתחות סוציו-אקונומית ברשויות, ולעודד רשויות לשאוף לתחתית מהחשש שיתפתחו מידי ויעלו גבוה מידי במדרג.

החוק קובע כי המדד החברתי כלכלי של יישובים במועצות אזוריות ייקבע לפי דירוג היישוב או לפי דירוג מועצה, לפי הנמוך. בפועל הוראה זו מביאה לכך שישנם תושבי יישובים בדירוג חברתי כלכלי 9-10 ביישובים במועצות אזוריות הזכאים להטבות המס, כאשר יישובים דומים המוגדרים כמועצה מקומית אינם זוכים לאותה הטבה. כמו כן, בהחלטת ממשלה 3738 שעניינה "הגדרת יישובים ואזורים כבעלי עדיפות לאומית", הממשלה הכירה בכך ש"פיתוחו של יישוב וצמצום הפערים בשירותים ובאפשרויות העומדות לרשות תושביו נגזרים לא רק מן היישוב עצמו, אלא גם מטבעת היישובים המקיפה אותו ומהמשאבים האזוריים המשותפים העומדים לרשות היישובים באותו אזור." גישה זו של ראייה מרחבית, מקטינה את הפוטנציאל למאבק ביו יישובים שכנים על משאבים, ומהווה בסיס לפיתוח

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

אזורים פריפריאליים. יצירת תחרות בין יישובים שכנים על תושבים חזקים אינה חיובית, ואף מונעת יצירת שיתופי פעולה אשר יפתחו את האזור כולו.

יודגש כי הצעת חוק זו אינה מבקשת לשנות את דרך מתן הניקוד, ואף מכירה בחשיבות מתן הטבות מס גדולות יותר ליישוב במדרג נמוך במדד החברתי-כלכלי. בהצעת החוק מוצע לבטל את תנאי הסף הדורש שהמדד חברתי-כלכלי 9-10 יהווה פסילה להכרה ביישוב כיישוב מוטב.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת מיכל שיר סגמן וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/2068) ועל ידי חבר הכנסת מכלוף מיקי זוהר (פ/24/3772).

הצעת החוק זהה לפ/24/3772 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ו' באדר התשפ"ג (27.02.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת אליהו ברוכי
משה גפני
יעקב אשר
יצחק פינדרוס

פ/25/4660

הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים) (תיקון – מסירת מידע על עמלות וריביות בידי נותן שירותים פיננסיים), התשפ"ד–2024

הוספת סעיף 44ה.1. בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו–2016¹, אחרי סעיף 44 יבוא:

"מסירת מידע על 44ה. (א) בלי לגרוע מהוראות סעיף 47, נותן עמלות וריביות שירותים פיננסיים ימסור ללקוחותיו מידע בכתב על סכומי העמלות והריביות או על שיעורן שהוא גובה בעד כל שירות שנתן ללקוח.

(ב) מידע כאמור בסעיף קטן (א) יישלח לכל לקוח בתחילת כל חודש קלנדרי על ידי נותן השירותים הפיננסיים בהודעה שתכלול את הפרטים המפורטים להלן:

(1) הסכום הכולל של העמלות שגבה נותן השירותים הפיננסיים מהלקוח בחודש הקודם למועד שליחת ההודעה כאמור;

(2) יידוע הלקוח בדבר זכותו לפנות לנותן השירותים הפיננסיים לקבלת פירוט אודות העמלות והריביות שנגבו.

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 258.

- (ג) (1) הודעה כאמור בסעיף קטן (ב) תישלח ללקוח בכתב, בדרך שמאפשרת תקשורת מיידית ונגישה ככל האפשר, אלא אם כן הלקוח ביקש שלא לקבל הודעות בדרך זו.
- (2) נוסף על האמור בפסקה (1), הודעה כאמור בסעיף קטן (ב) תימסר באופן שבו נותן השירותים הפיננסיים מוסר הודעות לאותו לקוח כפי שהוסכם ביניהם.
- (3) על אף האמור בפסקאות (1) ו-(2), במקרים שבהם ידוע לנותן השירותים הפיננסיים כי הלקוח אינו יכול לקבל הודעה כתובה, תימסר לו הודעה קולית כחלופה להודעה כתובה, בהתאם להוראות לפי פסקה (4).
- (4) ראה השר כי הדבר נדרש, רשאי הוא לקבוע הוראות לעניין מסירת הודעות כאמור בסעיף קטן זה."

דבר י הסבר

במסגרת חוק התוכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2023 ו-2024), התשפ"ג-2023, בוצעו מספר תיקונים בחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 (להלן – חוק הבנקאות) שעסקו בהגברת השקיפות ללקוחות הבנקים. אחד מהתיקונים כאמור היה תיקון סעיף 5 לחוק הבנקאות, בו נקבע כי בתחילת כל חודש קלנדרי ישלחו הבנקים לכל לקוחותיהם, באמצעי המאפשר תקשורת מיידית ונגישה, ככל האפשר, הודעה שבה יפרטו את הסכומים הכוללים של העמלות ושל הריביות שגבה הבנק מהלקוח בחודש שקדם למועד שליחת ההודעה.

מהלך מבורך זה נועד לאפשר שירות יעיל והוגן יותר ללקוחות ותחרות רחבה בין התאגידים הבנקאיים אל מול ציבור הלקוחות. הצעת חוק זו מבקשת להחיל מדיניות זו גם על נותני שירותים פיננסיים, המופרדים מהתאגידים הבנקאיים, כדי לייעל את השירות לציבור הלקוחות ולקדם את התחרות בין גופים אלו.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"א בסיוון התשפ"ד (17.06.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת לימור סון הר מלך

4734/25/פ

הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון – סירוב בלתי סביר למתן שירות בנקאי בשל הטלת עיצומים מצד מדינה זרה), התשפ"ד–2024

תיקון סעיף 2 1. בחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א–1981¹, בסעיף 2, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב1) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (ב), סירוב לתת ללקוח כל שירות כאמור בסעיף קטן (א) בשל הטלת עיצומים על אותו לקוח מצד מדינה זרה או חבר מדינות זרות, דינו כדין סירוב בלתי סביר לתת שירות; הוראות סעיף קטן זה לא יחולו אם נקבע במפורש במסגרת הטלת העיצומים כאמור על ידי מדינה זרה או חבר מדינות זרות, כי מתן השירות בישראל מהווה הפרה של אותם עיצומים."

דברי הסבר

בשנים האחרונות אנו עדים לשימוש הולך וגובר של מדינות זרות ושל גופים בינלאומיים (כגון האיחוד האירופי) בסנקציות כלכליות כאמצעי להשגת מטרות פוליטיות שונות (להלן – סנקציות פוליטיות). הסנקציות הללו כוללות מגוון של כלים שונים. אחד הכלים שבהם נעשה שימוש הוא יצירת "רשימה שחורה" של גורמים (אנשים פרטיים וארגונים), שעל הנכללים בה מוטלות מגבלות כלכליות, לעיתים מרחיקות לכת, בין השאר, הקפאת נכסים ואיסור התקשרות בעסקאות עם מושא הסנקציה. החל מפברואר 2022, עם הרחבת פלישתה של רוסיה לאוקראינה, נעשה שימוש נרחב בכלי זה של הסנקציות הפוליטיות בניסיון להשפיע על מדיניות הממשל הרוסי, וזאת באמצעות הטלת סנקציות על גורמים שונים, בעלי הון, שלהם זיקה לרוסיה (בניהם גם אזרחים ישראלים רבים). בתקופה האחרונה, מדינות שונות, בהן ארצות הברית, בריטניה וצרפת, עושות שימוש בסנקציות פוליטיות בניסיון להשפיע על המדיניות של ממשלת ישראל ביהודה ושומרון. כך, הוטלו סנקציות על אזרחים ישראלים תושבי יהודה ושומרון, ואף נשקלה האפשרות להטיל סנקציות על שרים בממשלת ישראל, על גודד נצח יהודה בצבא ההגנה לישראל, על גורמים במשטרת ישראל ועוד, והכל על מנת לכפות שינוי במדיניותה של ממשלת ישראל.

מדובר במדרון חלקלק ומסוכן, אשר מהווה תקדים להטלת סנקציות בעתיד גם כנגד כוחות הביטחון, משטרה, צבא ושירות הביטחון הכללי, שכן יש מדינות שיש להן אינטרס משיקולים פוליטיים כאלה

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 258.

ואחרים לטעון שכוחות הביטחון הישראלים פעלו שלא על פי הדין הבינלאומי. לא מן הנמנע כי השלב הבא יכלול סנקציות על הפרקליט הצבאי הראשי, ועל היועצת המשפטית לממשלה על שנתנו אישור לביצוע מבצעים צבאיים כאלה ואחרים.

ככלל, תחולתן של הסנקציות הפוליטיות היא טריטוריאלית, במובן זה שהן חלות בשטחה של המדינה שקבעה את משטר הסנקציות, ואילו תחולתן האקס-טריטוריאליות מוגבלות לפעולות שמעורבים בהן גורמים בעלי זיקה למדינה שקבעה את משטר הסנקציות (למשל סנקציות בריטיות יאסרו פעילות של הגורם המוכרז בבריטניה עצמה וכן קשרים של גורמים בריטים עם הגורם המוכרז). לעומת זאת כלל אין לסנקציות הפוליטיות תחולה אקס-טריטוריאלית על גורמים שאינם קשורים למדינה שהטילה את אותן סנקציות.

התאגידים הבנקאיים בישראל מאמצים את משטרי הסנקציות הפוליטיות, וזאת כחלק ממדיניות ניהול הסיכונים שלהם. בשל תאבון סיכון נמוך של התאגידים הבנקאיים בישראל ורצון לשמור על מוניטין חיובי בזירה הכלכלית הבינלאומית, חלק מהתאגידים הבנקאיים מאמצים את משטרי הסנקציות של המדינות הזרות באופן גורף, עד כדי חסימה מוחלטת של חשבונות בנק של גורמים ישראלים עליהם הוטלה סנקציה פוליטית, וזאת גם אם הסנקציה עצמה אינה קובצת צעד קיצוני כחסימת חשבון בנק מלאה.

המשמעות היא שנמנע מאזרחי ישראל ששם נכלל ברשימת סנקציות כלשהי, שירות בסיס חיוני שהוא חלק מזכויות היסוד של האזרח. זכות הקניין של לקוחות כאמור נפגעת באופן חמור, והכל בשל סנקציות של מדינות זרות, שנועדו לקדם מטרות פוליטיות של אותן מדינות זרות, ולא אומצו על ידי ממשלת ישראל או כנסת ישראל.

כך נמנע מאזרחים ישראלים לבצע פעולות בנקאיות שמשטרי הסנקציות הזרים כלל לא התכוונו לחול עליהם, כגון העברות כספים בתוך ישראל ובמטבע ישראלי, בין גורמים ישראלים או בין גורמים ישראלים לגורמים זרים שאין להם קשר למדינה שהטילו את הסנקציות.

לאור האמור, יש צורך להבהיר שסנקציות שהטילה מדינה זרה לא יוכלו בשום אופן לשמש עילה למניעת שירות בנקאי, כאשר הפעולה שמתבקש לבצע בחשבון הבנק של הלקוח לא מהווה הפרה ישירה של הסנקציות הזרות שהוטלו. יש לציין כי תאגיד בנקאי יוכל לסרב לבצע פעולה בשל חשד להלבנת הון או למימון טרור כפי הקבוע כיום, או מכל סיבה אחרת המצדיקה סירוב לתת שירות בנקאי על פי הדין. ואולם, עצם הכללתו של לקוח ברשימת סנקציות פוליטיות של מדינה זרה, לא תאפשר לתאגיד בנקאי לחסום בצורה אוטומטית ובאופן גורף את פעילותו הבנקאית של אותו לקוח, ומכאן שהכללתו של הלקוח ברשימת הסנקציות כאמור, לא תהפוך אוטומטית את הסירוב להעניק לו שירות בנקאי לסירוב סביר לפי החוק.

תיקון זה יבטיח את האיזון הראוי בין שמירה על האינטרסים של התאגידים הבנקאיים, על הצורך של תאגידים כאמור לבצע ניהול סיכונים תקין לבין זכויותיהם של לקוחות התאגידים הבנקאיים.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט' בתמוז התשפ"ד (15.07.2024)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1369 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 10.11.2024.

חק/1369. הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון - סירוב בלתי סביר למתן שירות בנקאי בשל הטלת עיצומים מצד מדינה זרה), התשפ"ד-2024 של חה"כ לימור סגן הר מלך (פ/4734)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השרים יריב לוין, שלמה קרעי, יואב קיש, איתמר בן גביר, זאב אלקין, סגן השר אורי מקלב, ה"ה דוד בבלי, שרון אפק, אבי שמחון ונציגות בנק ישראל ואגף התקציבים.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע שבמהלכו תגובש עמדת משרד ראש הממשלה להצעת החוק.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת קטי קטרין שטרית

4649/25/פ

הצעת חוק להנצחת זכרו של מנחם בגין (תיקון – יום זיכרון ממלכתי), התשפ"ד–2024

הוספת פרק ג' 1¹. בחוק להנצחת זכרו של מנחם בגין, התשנ"ח–1998¹, אחרי סעיף 35 יבוא:

"פרק ג' 1 – יום מנחם בגין וטקס זיכרון ממלכתי

יום מנחם בגין 35א. (א) אחת לשנה, בדי באדר, יום פטירתו של מנחם בגין, יקוימו אירועי זיכרון להנצחת זכרו של מנחם בגין; ביום זה – מנחם בגין וטקס זיכרון ממלכתי

(1) יתקיים טקס זיכרון ממלכתי;

(2) במחנות צה"ל ובבתי ספר יוקדש זמן לאירועי הנצחה וללימוד פועלו.

(ב) חל ד' באדר ביום שבת, תתקיים פעילות ההנצחה ביום חמישי שלפניו."

דברי הסבר

שמו של מנחם בגין חקוק בתולדות האומה כאחד המנהיגים הדגולים של העם היהודי במאה העשרים. בגין לקח חלק במאבק לעצמאות המדינה, תרם ליסודות הדמוקרטיים של מדינת ישראל וחיזק אותן, קרא להימנע ממלחמת אחים בפרשת האלטלנה, ביטל מחיצות חברתיות, העצים את האחדות בעם בין חלקי החברה, חיזק את הפריפריה ופעל לקידום שכונות המצוקה, כונן את הסכם השלום הראשון בין ישראל למצרים ועוד.

הכנסת קבעה בעבר ימי זיכרון ממלכתיים לראשי ממשלה ואין ספק כי השפעתו, פעולתו ותרומתו של מנחם בגין ראויים שייזכרו באופן דומה. בחודש אב התשע"ג, יולי 2013, צוינו 100 שנה להולדתו של מנחם בגין במסגרת אירועי "שנת המאה". לאור זאת מוצע להוסיף יום לאומי לחוק להנצחת זכרו של מנחם בגין, התשנ"ח–1998.

¹ ס"ח התשנ"ח, עמ' 188.

מטרת הצעת החוק היא להנחיל את המורשת והערכים שבהם דגל מנחם בגין ולקרבתם לדורות הבאים. ערכים אלה משקפים את הערכים הליברליים והלאומיים אשר מאחדים את עם ישראל, כך שמורשתו תסייע לאחד את העם גם בזמנים קשים.

ד' באדר הוא יום פטירתו של מנחם בגין, ולכן מוצע כי ביום זה יקוימו אירועי זיכרון להנצחת זכרו של מנחם בגין, יתקיים טקס זיכרון ממלכתי, ובמחנות צה"ל ובבתי ספר יוקדש זמן לאירועי הנצחה וללימוד פועלו. אם ד' באדר יחול ביום שבת, תוקדם פעילות ההנצחה ליום חמישי שלפניו.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת התשע-עשרה ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת יריב לוין (פ/2195; פ/1709/24).

הצעת החוק זהה לפ/1709/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"א בסיוון התשפ"ד (17.06.2024)

הכנסת העשרים וחמש

עמית הלוי	חבר הכנסת	יוזם:
לימור סון הר מלך		
אוהד טל		
חנוך דב מלביצקי		
צבי ידידיה סוכות		
דן אילוז		
משה פסל		
מיכל מרים וולדיגר		
אביחי אברהם בוארון		
טלי גוטליב		
ניסים ואטורי		
אלי דלל		
יצחק קרויזר		
משה רוט		
אלמוג כהן		
אושר שקלים		
משה סולומון		
אתי חוה עטייה		
גלית דיסטל אטבריאן		

4939/25/פ

הצעת חוק הקמת מחלקה לגיבוש תפיסת מודיעין חלופית ("איפכא מסתברא") מגופי המודיעין,

התשפ"ה–2024

- מטרה
1. מטרתו של חוק זה היא להסדיר את הקמתה של מחלקה לגיבוש תפיסת מודיעין חלופית המוצגת לראש הממשלה ולוועדת השרים לענייני ביטחון לאומי, כחלופה להערכות המודיעין של גופי המודיעין, במטרה ליישם את המלצת ועדת החקירה הממלכתית למלחמת יום הכיפורים בדבר מינוי יועץ מודיעין לראש הממשלה ולהקמת מחלקת בקרה.
- הגדרות
2. בחוק זה –

"גוף מודיעין" – אחד מאלה :

(1) אגף המודיעין בצבא הגנה לישראל ;

(2) שירות הביטחון הכללי ;

(3) המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים ;

(4) המטה לביטחון לאומי ;

(5) גוף מודיעין אחר שקבע ראש הממשלה, בצו, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת ;

"ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי" – כמשמעותה בסעיף 6 לחוק הממשלה, התשס"א-2001¹ ;

"המחלקה" – המחלקה לגיבוש תפיסת מודיעין חלופית שהוקמה לפי חוק זה ;

"סעיף תקציב" – כתגדרתו בחוק תקציב שנתי, כמשמעותו בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985² ;

"ראש גוף ביטחון" – מי שעומד בראש גוף מודיעין, ולעניין אגף המודיעין בצבא הגנה לישראל – הרמטכ"ל ;

"ראש המחלקה" – כמשמעותו בסעיף 4.

מוקמת בזה במשרד ראש הממשלה מחלקה לגיבוש תפיסת מודיעין חלופית (איפכא מסתברא) לתפיסת המודיעין של גופי המודיעין.	3.	הקמת מחלקה לגיבוש תפיסת מודיעין חלופית
(א) ראש הממשלה, בהתייעצות עם שר הביטחון, ימנה את ראש המחלקה ; על המינוי האמור לא תחול חובת המכרז לפי סעיף 19 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959 ³ .	4.	ראש המחלקה
(ב) ראש המחלקה יתמנה לתקופה של ארבע שנים.		
(א) לא יתקבל לעבוד במחלקה מי שעבד בגוף מודיעין או שירת בו בהתחייבות לשירות קבע וטרם חלפו שנתיים מיום סיום עבודתו או שחרורו ; הוראה זו תחול גם על ראש המחלקה.	5.	עובדי המחלקה

¹ ס"ח התשס"א, עמ' 168.

² ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

³ ס"ח התשי"ט, עמ' 86.

(ב) עובדי המחלקה דינם כדין עובדי המדינה, אולם בקבלת הוראות ולגבי פיטורים יהיו נתונים למרותו של מנהל המחלקה בלבד.

(ג) מספר העובדים במחלקה ייקבע כך שעבודת המחלקה תקיף את כלל הזירות המוגדרות בגופי המודיעין.

(ד) עובד המחלקה שסיים את תפקידו לא יועסק בגוף מודיעין אם טרם חלפו שנתיים מיום שסיים את תפקידו כאמור, אלא באישור ראש המחלקה ומטעמים מיוחדים שירשמו.

6. סמכויות המחלקה (א) עובדי המחלקה יהיו מוסמכים להעריך ולנתח מידע מודיעיני, חוות דעת והערכות מודיעיניות המתקבלים מגופי המודיעין, ולהציע להם חלופות.

(ב) ראש המחלקה יגיש לוועדת השרים לענייני ביטחון לאומי חוות דעת של המחלקה לגבי כל נושא ביטחוני, תוכנית ופעולה צבאית העולה לדיון או אישור בפני ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי, וכן יגיש לראשי גופי הביטחון חוות דעת לגבי כל תוכנית או פעולה צבאית שדורשת את אישורם.

(ג) ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי וראשי גופי הביטחון, לא יקבלו החלטה כאמור בסעיף קטן (ב) בלא שקיבלו את חוות דעת המחלקה.

(ד) המחלקה תהיה רשאית לדרוש ולקבל מידע הדרוש לה לשם מילוי תפקידה מכל גוף מודיעיני, צבא הגנה לישראל, משרד הביטחון, או כל מוסד אחר ממוסדות המדינה שהמחלקה סבורה כי יש בידו מידע הדרוש לה לשם מילוי תפקידה.

7. דיווחים (א) ראש המחלקה ידווח דרך קבע על פעילותו ישירות לראש הממשלה; כלל מסמכי ההערכה שיופקו על ידי המחלקה יוגשו גם לשר הביטחון ולגופי המודיעין.

(ב) ראש המחלקה יופיע בפני ועדת החוץ והביטחון של הכנסת ויגיש לה דוח מודיעיני על פעילות המחלקה כל שישה חודשים.

(ג) ראש המחלקה יופיע בפני ועדת משנה למודיעין ושירותים חשאיים בכל עת בהתאם לבקשת יושב ראש הוועדה.

(ד) בזמן מלחמה או מבצע צבאי, יופיע ראש המחלקה בפני ועדת החוץ והביטחון של הכנסת אחת לשבוע, ובאישור יושב ראש הוועדה רשאי הוא לשלוח עובד המחלקה במקומו.

8. מינוי עובד בוועדת החוץ והביטחון (א) ראש המחלקה ימנה מקרב עובדי המחלקה מקשר לוועדת החוץ והביטחון, ותהיה לו גישה לכלל חומרי המחלקה, והוא יעץ לוועדה דרך קבע כמפורט בסעיף קטן (ב).

(ב) העובד שמונה כאמור בסעיף קטן (א) ייעץ לוועדת המשנה לענייני מודיעין ושירותים תשאיים של ועדת החוץ והביטחון של הכנסת בכל נושא ובכל עת, ויעמוד לרשות חברי ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, לרבות לשאלותיהם, בתיאום עם הנהלת הוועדה.

- סודיות 9. (א) לעובדי המחלקה תהיה את רמת ההתאמה הביטחונית הגבוהה ביותר.
- (ב) עובדי המחלקה וכל אדם אחר שבעזרתו מבצעת המחלקה את תפקידיה חייבים לשמור בסוד כל ידיעה שהגיעה אליהם לרגל עבודתם ולהתחייב על כך בכתב עם התחלת העבודה.
- תקציב ומימון 10. תקציב שנתי של המחלקה ייקבע בסעיף תקציב נפרד בחוק התקציב השנתי; הממונה על סעיף תקציב זה, לעניין החוק האמור, יהיה ראש המחלקה.
- תחולה 11. חוק זה ייכנס לתוקף בתוך תשעים ימים ממועד אישורו בכנסת.
- ביצוע ותקנות 12. ראש הממשלה ממונה על ביצועו של חוק זה, והוא רשאי, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, להתקין תקנות לביצועו.

ד ב ר י ה ס ב ר

בדוח ועדת אגרנט שנכתב לאחר מחדל מלחמת יום הכיפורים הומלץ על הקמת מחלקה עצמאית שתספק הערכות מודיעיניות חלופיות להערכות המודיעיניות הקיימות באגף המודיעין בצה"ל: "מחלקת הבקרה", זאת נוכח העובדה שלא הייתה בקרה סדורה של הקונספציה שהובילו ראשי המודיעין לפני המלחמה.

לאורך השנים התברר שהשפעתה של מחלקת הבקרה קטנה מאוד וכשלי המודיעין הישראלי לאורך השנים לא אותגרו על ידה. השיא היה המחדל חסר התקדים של טבח השבעה באוקטובר שהבהיר כי יש הכרח בתיקון משמעותי בכל הנוגע לגיבוש תפיסות מודיעין חלופיות. התברר כי מחלקה זו לא יכולה למלא את תפקידיה כראוי ולהציג למקבלי החלטות עמדות ביקורתיות על תפיסות גופי המודיעין, זאת נוכח מעמדה בגופי המודיעין, כפיפותה במבנה הארגוני לראש אמ"ן והמשאבים שעומדים לרשותה. הצעת חוק זו מבקשת להסדיר את מעמדה העצמאי של מערכת בקרה חדשה וכוללת ולהרחיב את סמכויותיה ביחס לכלל ארגוני קהילת המודיעין בגופי הביטחון השונים, כך שתוכל לממש את תכליתה ולבחון בצורה מעמיקה ונטולת פניות את התפיסות הרווחות בגופי המודיעין והביטחון, זאת בדומה לגופי בקרה אחרים בחוק.

הצעת החוק מבקשת להסדיר בחוק את קיומה הקבוע של מחלקה כזו, להכפיף אותה ישירות לראש הממשלה שבנושאים אלו הוא בעל סמכויות מיוחדות על המחלקה, לאפשר לה נגישות מלאה לכל המידע הקיים אצל גופי הביטחון ולחייב אותה בדיווח קבוע לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת וכן בדיווח קבוע של ראש המחלקה לראש הממשלה ביחס לכל נושא רלוונטי בטרם מתקבלות החלטות.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ו בתשרי התשפ"ה (28.10.2024)

מוכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1373 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 10.11.2024.

חק/1373. הצעת חוק הקמת מחלקה לגיבוש תפיסת מודיעין חלופית ("איפכא מסתברא") מגופי המודיעין, התשפ"ה-2024 של חה"כ עמית הלוי ואחרים (פ/4939)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יזום: חבר הכנסת משה סולומון

פ/25/3468

הצעת חוק לביטול ההפליה ברכישת מקרקעין ביהודה ושומרון, התשפ"ג–2023

1. ביטול החוק הירדני 1. מפקד כוחות צבא הגנה לישראל ביהודה ושומרון יבטל את חוק השכרת ומכירת נכסי דלא נידי לזרים, מס' 40 לשנת 1953, וכן צווים שהוצאו מכוחו.
2. רכישת קרקע ביהודה ושומרון כל אדם רשאי לרכוש זכויות במקרקעין באזור יהודה ושומרון.

דברי הסבר

חוק השכרת ומכירת נכסי דלא נידי לזרים, מס' 40 לשנת 1953 (להלן: "החוק הירדני") נחקק על ידי השלטון הירדני בשנת 1953. תכליתו של החוק הירדני היתה למנוע רכישת קרקעות ביהודה ושומרון על ידי זרים, כלומר אנשים שאינם בעלי אזרחות ירדנית או ערבים. חוק זה נותר על כנו לאחר שחרור אזור יהודה ושומרון בשנת 1967, ומאז הוא מופנה בעיקר כלפי יהודים. על מנת לאפשר ליהודים לרכוש זכויות במקרקעין באזור יהודה ושומרון (באופן עקיף) חוקק בשנת 1971 צו בדבר חוק השימוש והחזקה (תצרוף) של האישיות המשפטית בנכסי דלא נידי (יהודה ושומרון) (מס' 419), תשל"א–1971, אשר אפשר את הרכישה באמצעות חברה אשר נרשמה ביהודה ושומרון וללא הטלת מגבלה על זהות בעלי החברה. באופן זה יהודים יכולים היו להירשם כבעלי חברה ולרכוש אדמות באזור יהודה ושומרון, אולם באמצעות חברה הרשומה באזור יהודה ושומרון בלבד. מציאות זו, הקובעת מגבלות על הזכות של אזרח מדינת ישראל לרכוש זכויות במקרקעין באזור יהודה ושומרון רק בשל היותו אזרח ישראלי, אינה מתקבלת על הדעת. אי לכך מוצע לקבוע בחקיקה ראשית כי כל אדם יהיה רשאי לרכוש זכויות במקרקעין באזור יהודה ושומרון, כמו בכל מקום אחר. סעיף 1 להצעת החוק זהה להצעות חוק שהונחו על שולחן הכנסת העשרים על ידי חבר הכנסת בצלאל סמוטריץ' (פ/20/5253) ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת בצלאל סמוטריץ' וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/3677).

סעיף 2 להצעת החוק זהה להצעות חוק שהונחו על שולחן הכנסת העשרים על ידי חבר הכנסת בצלאל סמוטריץ' (פ/20/5270) ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת בצלאל סמוטריץ' וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/3683).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ג בסיוון התשפ"ג (12.06.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת ניסים ואטורי

4779/25/פ

הצעת חוק העונשין (תיקון – איסור הנפת דגל של מדינת אויב או של הרשות הפלסטינית בגופים המתוקצבים או הנתמכים על ידי המדינה), התשפ"ד–2024

1. הוספת סעיף 151 א
- בחוק העונשין, התשל"ז–1977¹ (להלן – החוק העיקרי), אחרי סעיף 151 יבוא:
- "איסור הנפת דגל 151 א. שני אנשים לפחות שנתקהלו ומניפים בפומבי בגוף של מדינת אויב או מתוקצב או גוף נתמך כהגדרתם בסעיפים 21 ו-32 של הרשות הפלסטינית בגופים המתוקצבים או הנתמכים על ידי המדינה
- לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה–1985², דגל של מדינת אויב או של הרשות הפלסטינית, ייראו כהתקהלות אסורה, והמשתתף בהתקהלות אסורה, דינו מאסר שנה אחת וקנס שלא יפחת מ-10,000 שקלים חדשים."
2. תיקון סעיף 153
- בסעיף 153 לחוק העיקרי, אחרי "להתפרע" יבוא "או שהם מניפים דגלים בניגוד לסעיף 151 א."

דברי הסבר

חוק העונשין, התשל"ז–1977 (להלן – חוק העונשין) קובע בסעיף 151 איסור על התקהלות של אנשים אשר יש יסוד סביר כי כוונתם להפר את השלום. סעיפים 152–154 לחוק העונשין, קובעים את התנאים להתקהלות אסורה אשר הופכת להתפרעות, וכן את התנאים שבהם ניתן לתת הוראות למתפרעים להתפזר. על פי המוצע בתיקון חקיקה זה, התקהלות אסורה היא גם כזו שבמהלכה מוצגים דגלים של מדינות אויב או של דגלי הרשות הפלסטינית בפומבי בגופים המתוקצבים או הנתמכים על ידי המדינה. מדינת ישראל כמדינה דמוקרטית מאפשרת לאזרחיה למחות בנושאים בהם הם חלוקים על החלטות הרשויות המוסמכות. ברם, הצעת החוק מציבה קו אדום בין מחאה לגיטימית למחאה שבמהלכה

¹ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

² ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

מתנוססים דגלים של מי שאינו מכיר במדינת ישראל או מהווה סכנה לקיומה, בגופים המתוקצבים או הנתמכים על ידי המדינה.

הנפת דגלים כזו תיחשב להתקהלות אסורה שדינה יהיה כדין התפרעות באופן שניתן יהיה לפזרה בהתאם.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת אלי כהן (פ/24/2040).
הצעת החוק זהה לפ/24/2040 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ז בתמוז התשפ"ד (22.07.2024)

טיוטת חוק

1. שם החוק המוצע
הצעת חוק לתיקון פקודת סימני מסחר (מס' 8), תשפ"ה-2024
 2. מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים
הפרוטוקול המתייחס להסכם מדריד בנוגע לרישום בין-לאומי של סימני מסחר (Protocol Relating to the Madrid Agreement Concerning the International Registration of Marks) (להלן - הפרוטוקול) נחתם במדריד ביום 28 ביוני 1989.
ביום 20 למאי 2010 קיבלה הממשלה החלטה (החלטת ממשלה 1715 מיום 21.5.2010) להצטרף לפרוטוקול, והחל מיום 1.9.2010 נכנסה לתוקפה הצטרפות ישראל לפרוטוקול.
תזכיר חוק זה בא להתאים את הוראות הפקודה להחלטות שקיבלה האסיפה הכללית של המדינות החברות בפרוטוקול. בהתאם לתיקון, רישום סימן מסחר בין לאומי בפנקס, יבוא במקום רישום הסימן הלאומי בפנקס גם כאשר סימן המסחר הבין לאומי רשום לגבי חלק מן הטובין שלגביהם רשום סימן המסחר הלאומי בפנקס. במקרה זה, ההחלפה תחול ביחס לטובין אלה בלבד.
 3. השפעת החוק המוצע על קבוצות אוכלוסייה מסוימות
לא רלוונטי
 4. השפעת תזכיר החוק המוצע על התקציב ועל התקן המנהלי של המשרד היוזם, משרדים אחרים ורשויות אחרות.
לא רלוונטי
 5. הערות הציבור לתזכיר החוק:
הצעת החוק התקבלה הערה עניינית אחת, בה התבקשה הבהרה בדברי ההסבר באשר לתחולת החוק. ההערה הוטמעה.
 6. עמדת המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט אזרחי)
המשנה ליועץ המשפטי לממשלה אישרה כי אין מניעה משפטית להביא את טיוטת החוק לאישור ועדת השרים לענייני חקיקה.
 7. להלן נוסח תזכיר החוק המוצע ודברי הסבר
הצעת חוק מטעם משרד המשפטים:
- טיוטת חוק לתיקון פקודת סימני מסחר (מס' 8) (סימן מסחר בין-לאומי במקום סימן מסחר לאומי),
התשפ"ה-2024

1. תיקון סעיף 56ט בפקודת סימני מסחר [נוסח חדש], התשל"ב-1972¹, בסעיף 56ט -
- (1) בסעיף קטן (א) -
- (1) ברישה, אחרי "סימן המסחר הלאומי" יבוא "ואם היה סימן המסחר הבין-לאומי רשום בפנקס לגבי חלק מן הטובין שלגביהם רשום סימן המסחר הלאומי בפנקס - לגבי טובין אלה בלבד";
- (2) בפסקה (3), בסופה יבוא "או לגבי חלק מן הטובין כאמור";
- (2) בסעיף קטן (ג), בסופו יבוא "אם ביקש זאת מי שעל שמו רשום סימן המסחר הלאומי".
2. תחולה חוק זה יחול גם לגבי סימן מסחר בין-לאומי שביום תחילתו של חוק זה תלויה ועומדת לגביו בקשה בין-לאומית המייעדת את ישראל.

דברי הסבר

סעיף 1

לפסקה (1) הפרוטוקול המתייחס להסכם מדריד בנוגע לרישום בין-לאומי של סימני מסחר (Protocol Relating to the Madrid Agreement Concerning the International Registration of Marks (להלן - הפרוטוקול) נחתם במדריד בכ"ה בסיוון התשמ"ט (28 ביוני 1989). הפרוטוקול קובע הליך לרישום בין-לאומי של סימני מסחר. להליך זה יתרון משמעותי: לאחר הגשת בקשה לרישום בישראל או לאחר שנרשם סימן מסחר בישראל יכול בעל אותו סימן מסחר להגיש למשרד הבין-לאומי של הארגון הבין-לאומי לקניין רוחני, בקשה אחת לרישום סימן המסחר, ולרשום את סימן המסחר על סמך אותה בקשה, בכל המדינות החברות בפרוטוקול כפי שביקש. יתרון זה משמעותי גם בעת חידוש רישום הסימן, שינוי בעלות והענקת רישיונות.

ביום ז' בסיוון התש"ע (20 במאי 2010) החליטה ממשלת ישראל בהחלטה מס' 1715 להצטרף לפרוטוקול, והחל מיום כ"ב באלול התש"ע (1 בספטמבר 2010) נכנסה לתוקפה הצטרפות ישראל לפרוטוקול.

לפי סעיף 4bis לפרוטוקול סימן שכבר נרשם באחת או יותר מהמדינות החתומות על הפרוטוקול, ונרשם לאחר מכן על ידי הלשכה הבין-לאומית על שם אותו בעל סימן או מחליפו, יחליף הרישום הבין-לאומי את הרישום הלאומי הקודם.

במקרה שבו סימן המסחר הבין-לאומי רשום רק לגבי חלק מן הטובין או השירותים שלגביהם רשום סימן המסחר הלאומי בפנקס, ניתן לפרש את סעיף 4bis בשתי דרכים:

לפי האחת, רישום סימן מסחר בין-לאומי בפנקס בא במקום רישום סימן המסחר הלאומי, בכפוף למספר תנאים, שאחד מהם הוא שסימן המסחר הבין-לאומי רשום בפנקס הבין-לאומי לעניין ישראל, לגבי כל הטובין שלגביהם רשום הסימן הלאומי בפנקס.

לפי השנייה, המאפשרת גמישות רבה יותר, רישום סימן מסחר בין-לאומי בפנקס בא במקום רישום הסימן הלאומי בפנקס, גם כאשר סימן המסחר הבין-לאומי רשום לגבי חלק מן הטובין או השירותים

¹ דיני מדינת ישראל [נוסח חדש] מס' 26; ס"ה התשע"ז, עמ' 1200.

שלגביהם רשום סימן המסחר הלאומי בפנקס. במקרה זה, ההחלפה תחול ביחס לטובין או שירותים אלה בלבד.

הביקורת המרכזית על הפרשנות הראשונה היא שאינה מקדמת את תכלית הפרוטוקול והסעיף - להקל על תהליך הרישום וההחלפה של סימן המסחר. לפיכך, באסיפה הכללית ה-55 של המדינות החברות בפרוטוקול שנערכה בשנת 2021, נקבע כי הפרשנות השנייה, היא הפרשנות שיש לאמץ.

פרשנות זו מתבטאת בתיקון לכלל 21 לתקנות הפרוטוקול- ר' עמ' 4-5 לנספח 1 למסמך PROPOSED AMENDMENTS TO THE REGULATIONS " 2.7.2021: 55/1/MM/A UNDER THE PROTOCOL RELATING TO THE MADRID AGREEMENT CONCERNING THE INTERNATIONAL REGISTRATION OF MARKS" מדברי ההסבר לתיקון במסמך 18/4/MM/LD/WG מיום 13.8.2020: " PARTIAL REPLACEMENT"

https://www.wipo.int/edocs/mdocs/madrid/en/mm_ld_wg_18/mm_ld_wg_18_4.pdf.

הצעת חוק זו באה להתאים את הוראות סעיף 56ט לפקודת סימני מסחר [נוסח חדש], התשל"ב-1972 (להלן- הפקודה), שעניינו סימן מסחר בין-לאומי במקום סימן מסחר לאומי, לפרשנות הצדדים לפרוטוקול ולתיקונים לתקנות על פי הפרוטוקול, שקיבלה האסיפה הכללית של המדינות החברות בפרוטוקול.

לפי התיקון המוצע, גם כאשר סימן המסחר הבין-לאומי רשום בפנקס הבין-לאומי, לענין ישראל, רק לגבי חלק מן הטובין שלגביהם רשום סימן המסחר הלאומי בפנקס, יחליף רישום סימן המסחר הבין-לאומי את רישום הסימן הלאומי בכל הנוגע לטובין שלגביהם נרשם הסימן הבין-לאומי. זאת, בשונה מן הפרשנות שהייתה נהוגה עד כה, שלפיה רישום סימן המסחר הבין-לאומי בא במקום רישום סימן המסחר הלאומי רק כאשר הסימן הבין-לאומי נרשם בפנקס הבין-לאומי, לענין ישראל, לגבי כל הטובין שלגביהם רשום סימן המסחר הלאומי בפנקס.

כך לדוגמה, אם הסימן הלאומי רשום בפנקס ביחס ל"דברי הלבשה, הנעלה וכיו"י ראש" בעוד שהסימן הבין-לאומי רשום בפנקס, לענין ישראל, ביחס ל"דברי הלבשה" בלבד, בהתאם לתיקון, אין צורך לצמצם את הסימן הלאומי ל"דברי הלבשה" בלבד, או להרחיב את הסימן הבין-לאומי כך שיכלול גם "הנעלה וכיו"י ראש" כדי שהסימן הבין-לאומי יחליף אותו, אלא הסימן הבין-לאומי יחליף את הסימן הלאומי ביחס ל"דברי הלבשה" בלבד. אם בעל הסימן יחליט שלא לחדש את הסימן הלאומי (הכולל גם דברי הנעלה וכיו"י ראש), לא תהיה הגנה על הסימן מעבר ל"דברי הלבשה".

יובהר, כי ההחלפה אין משמעה כי הסימן הלאומי בטל באופן אוטומטי, ובהתאם, בעל הסימן רשאי לשמור את הסימן הלאומי בתוקף, לגבי כל הטובין או חלק מהם, במקביל לסימן הבין-לאומי, בכפוף לתשלום אגרת חידוש.

לפסקה (2) סעיף 56ט(ג) קובע כי החלפת רישום סימן המסחר הלאומי ברישום סימן מסחר בין-לאומי, תצוין בפנקס. מוצע להבהיר שבעוד שההחלפה היא אוטומטית, הרי שרישום ההחלפה בפנקס נעשה לבקשת מי שעל שמו רשום סימן המסחר הלאומי. שינוי זה משקף את המצב בפועל וכן את האמור בסעיף 4bis(2) לפרוטוקול.

סעיף 2 כאמור לעיל, הפרשנות שאימצו הצדדים לפרוטוקול ומוצע לאמצה בתיקון זה, היא

פרשנות שמיטיבה עם ציבור המבקשים לרשום סימני מסחר ומקדמת יותר את תכלית הפרוטוקול וסעיף 4bis. בהתאם מוצע להחיל את התיקון האמור גם לגבי סימני מסחר בין-לאומיים שהבקשה לרישומם תלויה ועומדת ביום תחילתו של החוק המוצע, אך לא יחול על סימני מסחר בין לאומיים שנרשמו לפני יום התחילה.

מוגש על ידי שר המשפטים

י"ב בחשוון ה'תשפ"ה
13 בנובמבר 2024